

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

**ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИ ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”**

Управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014 – 2020 г.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНИ В РАСТЕЖ” 2014 – 2020
ЗА 2018 г.**

О П Е Р А Т И В Н А П Р О Г Р А М А
РЕГИОНИ В РАСТЕЖ

Съдържание

ЧАСТ А	5
1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	5
2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА	5
2.1 Информация за изменение на оперативната програма в контекста на изпълнението й. 5	
2.2 Информация за публикувани процедури за БФП, оценка на проекти и сключени договори	6
2.3 Информация за физическия напредък и мониторинга по оперативната програма	7
3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТНИТЕ ОСИ	10
3.1 Преглед на изпълнението	10
3.1.1 Приоритетна ос 1. Устойчиво и интегрирано градско развитие.....	10
3.1.2 Приоритетна ос 2. Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони.....	11
3.1.3 Приоритетна ос 3. Регионална образователна инфраструктура	12
3.1.4 Приоритетна ос 4. Регионална здравна инфраструктура.....	13
3.1.5 Приоритетна ос 5. Регионална социална инфраструктура	14
3.1.6 Приоритетна ос 6. Регионален туризъм	15
3.1.7 Приоритетна ос 7. Регионална пътна инфраструктура	16
3.1.8 Приоритетна ос 8.Техническа помощ.....	17
3.2 Общи и специфични за програмата показатели	20
3.3. Етапни цели и целеви стойности, определени в рамката на изпълнението	47
3.4. Финансови данни.....	52
4. ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКИТЕ	58
5. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИНИЦИАТИВАТА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ	58
6. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ	58
7. РЕЗЮМЕ ЗА ГРАЖДАНИТЕ	62
8. ДОКЛАД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ	62
9. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ	65
10. НАПРЕДЪК В ИЗГОТВЯНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ И СЪВМЕСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ	65
ЧАСТ Б	70
11. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА.....	70
11.1 Информация в част А и напредък в постигане на целите на програмата, включително приноса на ЕСИФ за промените в стойността на индикаторите за резултат в случаите, в които е налице доказателствен материал от оценките	70

11.2. Специфичните действия, предприети за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминацията, по-специално насърчаване на достъпността за хората с увреждания, и разпоредбите, въведени, за да се гарантира интегрирането на аспекта за равенството между половете в оперативната програма и в операциите	74
11.3. Устойчиво развитие	75
11.4. Докладване относно подкрепата, използвана за целите във връзка с изменението на климата	76
11.5. Роля на партньорите в изпълнението на програмата	76
12. ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ И ОЦЕНКА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 111, ПАРАГРАФ 4, ПЪРВА АЛИНЕЯ, БУКВИ а) и б) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013.....	77
12.1. Напредък по изпълнението на плана за оценка и предприетите действия във връзка с констатациите от извършените оценки	77
12.2. Резултати от мерките за информиране и публичност относно фондовете, провеждани в рамките на комуникационната стратегия	77
14. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО МОЖЕ ДА БЪДЕ ДОБАВЕНА В ЗАВИСИМОСТ ОТ СЪДЪРЖАНИЕТО И ЦЕЛИТЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА (член 111, параграф 4, втора алинея, букви а), б), в), г), ж) и з) от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)	79
14.1. Напредък в прилагането на интегрирания подход към териториалното развитие, включително развитието на регионите, засегнати от демографски предизвикателства и неблагоприятни постоянни условия или природни бедствия, устойчивото развитие на градските райони и воденото от общностите местно развитие в рамките на оперативната програма	79
14.2. Напредък в осъществяването на действия за засилване на капацитета на органите на държавите членки и на бенефициерите за администриране и използване на средствата от фондовете	80
14.3. Напредък в изпълнението на междурегионални и транснационални действия	84
14.4. По целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни	84
14.5. Напредък в изпълнението на действията в областта на социалните иновации, когато е целесъобразно	85
14.6. Напредък в изпълнението на мерките, насочени към специфичните нужди на най-силно засегнатите от бедност географски райони или на целевите групи, изложени на най-висок риск от бедност, дискриминация или социално изключване, като се обръща специално внимание на маргинализираните общности, хората с увреждания, дълготрайно безработните и младежите, които не участват в никаква форма на заетост, включително, ако е целесъобразно, използваните финансови ресурси	85
ЧАСТ В.....	86
16. ИНТЕЛИГЕНТЕН, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ	86
17. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ — РАМКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	87

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГД СППРР	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове
ИГРП	Индикативната годишна работна програма
ИПГВР	Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КН	Комитет за наблюдение
МЗ	Междинни звена
МК	Министерство на културата
ММС	Министерство на младежта и спорта
МС	Министерски съвет
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
РМС	Решение на Министерски съвет
УО	Управляващ орган
ФМФИБ	„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД
ЦКЗ	Централно координационно звено

ЧАСТ А

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Номер по ССИ	2014BG16RFOP001
Наименование	Оперативна програма „Региони в растеж“
Версия	5.2
Отчетна година	2018 г.
Дата на одобрение на доклада от Комитета за наблюдение	18.06.2019г.

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1 Информация за изменение на оперативната програма в контекста на изпълнението ѝ

През 2018 г. Управляващият орган (УО) инициира изменение на Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) с цел създаване на условия за подобряване на нейното изпълнение и оптимизиране на етапните цели в рамката за изпълнение на Приоритетна ос (ПО) 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР.

Промените са одобрени с Решение № С(2018) 8388 от 5-ти декември 2018 г. на Европейската комисия (ЕК). Изменението в програмата е предложено в резултат на извършен вътрешен анализ от УО на изпълнението на приоритетната ос и е одобрено от Комитета за наблюдение (КН) на програмата на дванадесетото му заседание, проведено на 15-16 май 2018 г., както и от Министерския съвет на Република България през юли 2018 г.

Основните одобрени промени са:

✓ **Преразпределяне на финансов ресурс между Тематични цели 4 „Енергийна ефективност“ и 10 „Образователна инфраструктура“ в размер на 209 941 514,49 лв. (107 343 038,39 евро)** – с изменението се цели обезпечаване на всички сключени договори по инвестиционен приоритет „Образователна инфраструктура“, без да се променя общата стойност (бюджет) на приоритетната ос. Промяната компенсира наддоговорения ресурс по Тематична цел 10 по сключени договори за модернизация на образователната инфраструктура, съгласно Решение на Министерски съвет от оперативно заседание от 30.08.2017 г. Вследствие на увеличаването на финансовия ресурс за Тематична цел 10 са увеличени крайните цели на индикаторите за продукт, приложими към инвестиционен приоритет „Образователна инфраструктура“;

✓ **Намаляване на стойностите на индикаторите „Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществени сгради“ и „Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове“ по инвестиционен приоритет „Енергийна ефективност“ в рамката за изпълнение на ПО1** – промяната произтича от намаляването на ресурса по

тематична цел 4 „Енергийна ефективност“, като одобреният подход и новите стойности отчитат реалните местни нужди на общините и се основава на одобрените инвестиционни програми;

✓ **Намаляване на стойностите на индикатора „Население, ползващо подобрените социални услуги“ по ПО1 в съответния инвестиционен приоритет и в рамката за изпълнение** – новата етапна и крайна цел на индикатора съответстват на заложените цели в одобрените инвестиционни програми на общините;

✓ **Намаляване на етапната цел на индикатора „Рехабилитирани жилища в градските райони“ в съответния инвестиционен приоритет и в рамката за изпълнение на ПО1** – етапната цел на индикатора е намалена с 20% спрямо заложените стойности в одобрената ОПРР, т.е. от 65 бр. жилища на 52 бр. жилища.

Одобреният промени в ОПРР през отчетния период не водят до увеличаване на общия ресурс в бюджета на приоритетните оси и не нарушават тематичната концентрация, установена в Споразумението за партньорство на Република България. Извършването им е в резултат на обективни причини, сред които основната е разработването и одобрението на инвестиционните програми на общините след официалното одобрение на ОПРР, което доведе до забавяне в старта на изпълнението на същинските проекти. Други причини са свързани с промени в националната политика и по-късния старт на изпълнението на програмата, социално-икономическите промени и световната финансова и икономическа криза през 2009-2010 г., промените в политическата среда в страната, късното издаване на Ръководството на ЕК за устойчивото градско развитие (чл. 7 от Регламента за ЕФРР), обществените нагласи срещу реализация на проекти за социална инфраструктура в някои общини, забава при процедурите за избор на изпълнители по реда на ЗОП, развитие на сектора на строителството, който след края на кризата води до скок в цените за строителство.

2.2 Информация за публикувани процедури за БФП, оценка на проекти и сключени договори

В съответствие с одобрената индикативна годишна работна програма (ИГРП) за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по ОПРР за 2018 г., през отчетния период УО публикува 3 процедури за предоставяне на БФП на общ размер на БФП 91 048 131,27 евро, което представлява 5,9% от бюджета на програмата. Обявените през 2018 г. процедури са както следва:

✓ процедура за подбор на проекти „Енергийна ефективност в периферните райони-2“ по приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ беше обявена през месец март 2018 г. с общ бюджет 19 516 011,11 евро и краен срок за кандидатстване 27.08.2018 г.;

По процедурата бяха подадени 52 проектни предложения, като оценката им приключи през месец януари 2019 г.

✓ По линия на Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ на 30.03.2018 г. беше обявена процедура „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“ с конкретни бенефициенти – общини, включени в Картата на резидентните услуги и Картата на услугите за подкрепа в общността. Основната цел на процедурата е да

осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нови качествени социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора в съответствие с Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Процедурата е с общ бюджет 21 154 180,16 евро и първоначално обявен краен срок за кандидатстване - 30.08.2018 г., който е удължен до 01.10.2018 г.

В рамките на срока за кандидатстване, през отчетния период бяха получени 27 проектни предложения, от които до 31.12.2018 г. бяха одобрени 11 проектни предложения и сключени 6 договора за предоставяне на БФП на стойност 4 882 052,63 евро или 23% от бюджета на процедурата.

✓ На 30.04.2018 г. УО на ОПРР откри процедура по набиране на проектни предложения за предоставяне на БФП „Развитие на туристически атракции“ по приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“. Процедурата е с общ бюджет 50 377 940,00 евро, като допустими кандидати са Министерство на културата, общини, институции на вероизповеданията и техни местни поделения, които са юридически лица. Крайният срок за кандидатстване с проектни предложения по процедура „Развитие на туристически атракции“, в зависимост от проектната готовност на конкретните бенефициенти е до 31.12.2021 г.

В допълнение, в рамките на отчетния период бяха извършени изменения на ИГРП за 2018 г., които се изразяват в удължаване сроковете за обявяване на процедура „Развитие на туристически атракции“ по Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ и крайните срокове за кандидатстване по процедури „Енергийна ефективност в периферните райони-2“ и „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“.

2.3 Информация за физическия напредък и мониторинга по оперативната програма

2.3.1 Приключили проекти

За приключени се считат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически отчет и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано, одобрено и реално изплатено. През 2018 г. са **приключени 52 проекта** по договори за предоставяне на БФП със стойност на изплатените средства 29 370 483,25 евро, съответно:

- ✓ 5 проекта по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“;
- ✓ 31 проекта по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“;
- ✓ 4 проекта по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“;
- ✓ 1 проект по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“;
- ✓ 11 проекта по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“.

Общо до края на 2018 г. приключилите проекти по програмата са 64 на стойност 29 951 386,48 евро.

2.3.2 Мониторинг на програмно ниво

През 2018 г. са проведени **2 заседания на КН** на ОПРР и **2 писмени процедури**, както следва:

На 06.02.2018 г. е проведено **Единадесето заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

✓ Решение 3: КН на ОПРР одобрява критерии за подбор на операции по процедура „Енергийна ефективност в периферните райони – 2“ по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферни райони“ ОПРР;

✓ Решение 4: КН на ОПРР одобрява критерии за подбор на операции по процедура „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“ по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ на ОПРР.

На 15-16.05.2018 г. е проведено **Дванадесето заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

✓ Решение 3: КН одобрява Годишен доклад за изпълнение на ОПРР 2014-2020 за 2017 г. и дава мандат на Ръководителя на УО и УО на ОПРР да финализират процедурата по изпращането на Годишния доклад към Европейската комисия, в съответствие с чл. 125 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

✓ Решение 4: КН на ОПРР приема предложената от УО промяна в ОПРР, свързана с преразпределяне на финансов ресурс на стойност 209 941 514 лв. между Тематични цели 4 „Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори“ и 10 „Инвестиции в образование, обучение и в професионална квалификация за умения и учене през целия живот“ в рамките на Приоритетна ос 1;

✓ Решение 5: КН на ОПРР приема предложената от УО промяна в ОПРР, свързана с намаляване на стойностите на индикаторите „Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради“ и „Очаквано годишна намаляване на емисиите на парникови газове“ по инвестиционен приоритет „Енергийна ефективност и увеличаване на индикатора „Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование“;

✓ Решение 6: КН на ОПРР приема предложената от УО промяна в ОПРР, свързана с намаляване на етапната и на крайната цел на индикатора „Население, ползващо подобрените социални услуги“ по Приоритетна ос 1;

✓ Решение 7: КН на ОПРР приема предложената от УО промяна в ОПРР, свързана с намаляване на етапната цел на индикатора „Рехабилитирани жилища в градските райони“ в съответния инвестиционен приоритет и в рамката за изпълнение на Приоритетна ос 1, както и разширяване на целевата група за социални жилища във възможностите, които позволява нормативната уредба;

✓ Решение 8: КН на ОПРР приема предложената от УО промяна в ОПРР, свързана с осигуряване на гъвкавост при финансирането на социална инфраструктура и възможност ресурсът за социални жилища да се пренасочва за осъществяване на друг тип социални услуги, дефинирани през политиката на МТСП;

✓ Решение 9: КН на ОПРР дава мандат на Ръководителя на УО и на УО на ОПРР да се предприемат необходимите действия за промяна на оперативната програма, на основание чл. 30 от Регламент (ЕС) 1303/2013.

В резултат на проведените **2 писмени процедури** на КН са взети следните решения:

✓ **Писмена процедура от 26.03.2018 г.** – КН на ОПРР одобрява изменение на критерии за подбор на операции по процедура „Развитие на туристически атракции“ по Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ на ОПРР;

✓ **Писмена процедура от 14.09.2018 г.** – КН на ОПРР одобрява изменение на критерии за подбор на операции по процедура „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“ по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР.

2.3.3 Предварителен контрол и мониторинг на изпълнението на договорите по проектите през 2018 г.

✓ През 2018 г. УО на ОПРР е осъществил общо **236 проверки на място**, от които 217 проверки на място във връзка с искания за плащане, включително и по оценка на риска, 11 проверки по сигнали, 7 проверки само по оценка на риска и 1 проверка за изпълнение на препоръки от предходна проверка;

✓ През 2018 г. УО на ОПРР е осъществил **843 бр. предварителен контрол преди верификация** на процедури за обществени поръчки за законосъобразно възлагане на договори.

2.3.4 Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по ЕСИФ

С цел превенция и идентифициране на нередности, УО на ОПРР осъществява стриктен контрол за законосъобразност при възлагане на обществени поръчки по изпълнение на проекти по ОПРР. Предвид това, УО на ОПРР е в непрекъснат процес на актуализация и подобряване на функционирането на системите за управление и контрол.

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР (НУИОПРР) са предвидени детайлни процедури за установяване, регистриране, докладване и последващо проследяване на нередности, които се прилагат както на централно, така и на регионално ниво на УО. При установяване на нередности в НУИОПРР са описани корективните действия, които УО следва да осъществи и възможностите за възстановяване на недължимо платени средства.

При администрирането на постъпилите сигнали за нередности УО на ОПРР прилага тези мерки, на база на подобрените системи за управление и контрол и съгласно разпоредбите на Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) и Наредба за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове. По случаите на установените нередности, за които приложимите разпоредби предвиждат задължение за докладване на същите на национално и европейско ниво, УО осъществява сътрудничество с дирекция „АФКОС“.

Сигнали за нередности постъпват от различни източници:

- ✓ чрез електронната страница на ОПРР;
- ✓ от служители на УО след извършени проверки на място или след осъществен документален контрол;
- ✓ от външни на УО организации, институции и лица;
- ✓ информация в пресата или електронните медии;
- ✓ информация, свързана със съдебни и/или административни процедури. През 2018 г. са образувани общо 333 административни дела срещу Индивидуални административни актове на РУО на ОПРР по налагането на финансова корекция и по отказ от верификация, от които 83 дела са в полза на МРРБ и 4 са в полза на бенефициента.

В периода 01.01.2018-31.12.2018 г. в Регистъра на сигналите за нередности по ОПРР са регистрирани общо **589 бр. сигнали**, от които:

- ✓ 44 бр. са приключили с прекратяване, поради липса на установено нарушение;
- ✓ 16 бр. са в обработка (в процедура по чл. 73 от ЗУСЕСИФ);
- ✓ 529 бр. са приключили с установяване на нередност и налагане на финансови корекции;

За референтния период до дирекция АФКОС са докладвани:

- ✓ установени нови нередности – общо 14 бр., от които 6 бр. са регистрирани през 2017 г. и са с последващо докладване през 2018 г.;
- ✓ изключения от докладване – общо 273 бр.;
- ✓ прекратени нередности – 36 бр.

По вече докладвани нередности в предходни периоди в съответствие с приложимите разпоредби са предприети съответните последващи действия.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТНИТЕ ОСИ

3.1 Преглед на изпълнението

3.1.1 Приоритетна ос 1. Устойчиво и интегрирано градско развитие

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
1	Устойчиво и интегрирано градско развитие	През 2018 г. по процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“, общините – бенефициенти подадоха пред Междинните звена общо 13 проектни предложения. През отчетния период бяха сключени 40 договора за предоставяне на БФП в размер на 173 321 584,32 евро. Приоритетна ос 1 включва голям проект за „Интегриран

		<p>Столичен градски транспорт – фаза II^с. Проектът е с конкретен бенефициент Столична община и предвижда реконструкция на две трамвайни трасета, доставка на 13 броя нови трамвайни моториси и надграждане на интелигентната система за управление на трафика. През 2018 г. проектът е одобрен от Междинно звено - София, като на 21.02.2018 г. е сключен Договор за предоставяне на БФП на стойност на БФП 54 878 744 евро, на основание Решение на Министерския съвет. На 05.07.2018 г. проектът е изпратен към ЕК чрез системата SFC, за получаване на решение за одобрение на голям проект, като на 08.10.2018 г. е одобрен от ЕК.</p> <p>Към 31.12.2018 г. по Приоритетна ос 1 на ОПРР са сключени 141 договора за предоставяне на БФП (вкл. сключено споразумение с Фонд на фондовете) в размер на БФП 689 834 024,44 евро (82% от бюджета на приоритетната ос).</p> <p>През отчетния период УО на ОПРР публикува две изменения на пакета документи за кандидатстване по процедура за предоставяне на БФП BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“. Промените включват нов краен срок за кандидатстване – 31.12.2019 г., адаптиране на подхода при избора на проекти/операции от Работната група с оглед осигуряване на пълно съответствие с чл. 7 от Регламента за ЕФРР 1301/2013, както и въвеждане на нови изисквания в Насоките за кандидатстване, съответстващи на адаптираните критерии за оценка на проектни предложения от Междинните звена.</p> <p>В допълнение, с второто изменение на насоките се реализира намаляване на административната тежест при кандидатстване за комбинирано финансиране с БФП и финансови инструменти (ФИ) по група дейности „Културна инфраструктура“ и при интервенции върху сгради на студентски общежития по процедурата, както и промяна на крайния срок за кандидатстване с проектни предложения за предоставяне на БФП за културна инфраструктура и студентски общежития - до 31 декември 2020 г.</p> <p>През 2018 г. са приключили 5 проекта по Приоритетна ос 1 – 2 проекта за образователна инфраструктура, 2 проекта за градска среда и 1 проект за зони с потенциал за икономическо развитие. Постигнатите резултати по приключилите проекти и по проектите в процес на изпълнение са дадени в табл. 3а.</p>
--	--	---

3.1.2 Приоритетна ос 2. Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони

Идентификации	Приоритетна	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и
---------------	-------------	--

я	ос	стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
2	Подкрепа за енергийна ефективност опорни центрове периферните райони	<p>В рамките на Приоритетната ос са обявени 2 процедури за предоставяне на БФП:</p> <p>- Процедура <i>BG16RFOP001-2.001</i> „Енергийна ефективност в периферните райони“ е с конкретни бенефициенти общините на 28 града опорни центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система.</p> <p>Към 31.12.2018 г. по процедурата са сключени 170 договора с размер на БФП 83 753 589,57 евро, представляващи 79 % от бюджета.</p> <p>- Процедура <i>BG16RFOP001-2.002</i> „Енергийна ефективност в периферните райони-2“ е обявена през месец март 2018 г., като процедура на конкурентен подбор с кандидати 28-те града – опорни центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система.</p> <p>Процедурата е с общ бюджет 19 516 011 евро и краен срок за кандидатстване 27.08.2018 г. По процедурата са подадени 52 проектни предложения, като оценката премина на два етапа – на административно съответствие и допустимост и на техническа и финансова оценка.</p> <p>През 2018 г. са приключили 31 проекта по Приоритетна ос 2 – 25 проекта за публични сгради и 6 проекта за жилищни сгради.</p>

3.1.3 Приоритетна ос 3. Регионална образователна инфраструктура

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
3	Регионална образователна инфраструктура	<p>В рамките на Приоритетната ос 3 са обявени три процедури за предоставяне на БФП:</p> <p>- <i>BG16RFOP001-3.001</i> „Култура и спорт в училище“</p> <p>Процедура на директно предоставяне на БФП <i>BG16RFOP001-3.001</i> „Култура и спорт в училище“ е обявена на 17.12.2015 г. с общ бюджет 7 600 000 евро. В рамките на тази процедура конкретни бенефициенти са Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта.</p> <p>Общо по Процедурата са сключени 5 договора за предоставяне на БФП в размер на 7 221 463,01 евро.</p> <p>- <i>BG16RFOP001-3.002</i> „Подкрепа за професионалните училища в Република България“</p> <p>Процедура на директно предоставяне на БФП <i>BG16RFOP001-3.002</i> „Подкрепа за професионалните училища в Република България“ е обявена на 17.12.2015 г. Бюджетът е в размер на 85 119 300 евро. В рамките на процедурата са обособени два</p>

		<p>КОМПОНЕНТА:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Компонент 1 „Ветеринарна медицина, Горско стопанство и Растениевъдство и животновъдство“ (23 училища, от които 22 общински и 1 към МОН); – Компонент 2 „Професионални гимназии с изключение на доминиращите направления Ветеринарна медицина, Горско стопанство и Растениевъдство и животновъдство“ (117 училища, от които 16 общински и 101 към МОН). <p>Общо по процедурата са сключени 40 договора за предоставяне на БФП в размер на 83 473 287,28 евро.</p> <p style="text-align: center;">- <i>BG16RFOP001-3.003 „Подкрепа за висшите училища в Република България“</i></p> <p>Процедурата беше обявена на 26.02.2016 г. с бюджет БФП 22 177 184 евро и краен срок за кандидатстване – 17 март 2017 г. Конкретни бенефициенти по нея са 13 висши училища, съгласно приоритизиран списък в съответствие с Методиката за приоритизация на държавните висши училища за целите на изпълнението на ОПРР 2014-2020“.</p> <p>Общо по процедурата са сключени 13 договора за предоставяне на БФП в размер на 21 660 344,54 евро.</p> <p>През отчетния период по Приоритетна ос 3 няма подадени проектни предложения и сключени договори за предоставяне на БФП.</p> <p>В обобщение, по трите процедури по Приоритетна ос 3 са сключени 58 договора на стойност на БФП 111 576 179,74 евро (97% от бюджета на приоритетната ос).</p> <p>През 2018 г. са приключили 4 проекта по Приоритетна ос 3.</p>
--	--	---

3.1.4 Приоритетна ос 4. Регионална здравна инфраструктура

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
4	Регионална здравна инфраструктура	<p>По Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“ се реализира процедура BG16RFOP001-4.001 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ (СМП), отворена за кандидатстване на 22.12.2017 г. с един конкретен бенефициент - Министерство на здравеопазването.</p> <p>Процедурата предвижда модернизация на системата за спешна медицинска помощ в България чрез подаването на голям проект по смисъла на чл.100 от Регламент (ЕС) №1303/2013 г. с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването. Проектът обхваща 237 обекта от системата на СМП и включва интервенции в инфраструктурата им чрез строителство</p>

		<p>(включително на нови сгради), реконструкция, ремонт, преустройство, подобряване на достъпа за лица с увреждания до сградите, обект на интервенция и на прилежащото им околно пространство; модернизиране на помещенията чрез доставка на оборудване и обзавеждане и закупуване на 400 броя съвременни медицински превозни средства (линейки), осигурени с оборудване и медицинска апаратура за СМП.</p> <p>В рамките на предварително определения срок, на 12.05.2018 г. Министерство на здравеопазването кандидатства с проектно предложение BG16RFOP001-4.001-0001 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“, което е одобрено от страна на УО на ОПРР на 11.09.2018 г. и проектът е изпратен към ЕК чрез системата SFC, съгласно чл. 102, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.</p> <p>С Решение на Министерския съвет е дадено съгласие за подписване на административен договор за предоставяне на БФП с Министерство на здравеопазването за изпълнение на проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ и на 23.10.2018 г. същият е подписан. Договорът е на стойност на БФП 83 597 313 евро със срок за изпълнение от 36 месеца, или до 23 октомври 2021 г. През месец декември 2018 г. Европейската комисия одобри проекта на Министерство на здравеопазването за модернизация на спешната медицинска помощ в България.</p>
--	--	--

3.1.5 Приоритетна ос 5. Регионална социална инфраструктура

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
5	Регионална социална инфраструктура	<p>В рамките на приоритетната ос 5 са обявени две процедури за предоставяне на БФП:</p> <p>- Процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“</p> <p>Процедура „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ се реализира в рамките на ПО 5 „Регионална социална инфраструктура“ с бюджет 29 703 502 евро. Конкретни бенефициенти по нея са Министерство на здравеопазването и общини, съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, утвърдени от Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса по деинституционализация на грижата за деца.</p> <p>Основната цел на процедурата е да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в</p>

		<p>общността, включително и здравно-социални, които да заменят институционалния модел на грижа за деца. Обособени са 2 компонента:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Компонент 1 – 54 общини съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги на територията на цялата страна. Общ размер на БФП по компонента - 22 545 416 евро. ✓ Компонент 2 – Министерство на здравеопазването и общ размер на БФП по компонента 7 158 086 евро. <p>За двата компонента бяха определени 2 срока за кандидатстване - 03.08.2017 г. и 03.11.2017 г.</p> <p>В рамките на отчетния период бяха сключени 29 договора на стойност на БФП 17 030 876,94 евро или 57% от бюджета.</p> <p style="text-align: center;">- Процедура BG16RFOP001-5.002 „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“</p> <p>На 30 март 2018 г. е обявена процедура „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“ с конкретни бенефициенти - общини, включени в Карта на резидентните услуги и карта на услугите за подкрепа в общността, насочена към подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания в съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа и Планът за действие за изпълнението ѝ. Процедурата е с общ бюджет 21 154 180,16 евро и първоначално обявен краен срок за кандидатстване - 30.08.2018 г., който е удължен до 01.10.2018 г.</p> <p>През отчетния период са получени 27 проектни предложения, от които до 31.12.2018 г. са одобрени 11 проектни предложения и сключени 6 договора за предоставяне на БФП на стойност 4 882 052,63 евро или 23% от бюджета на процедурата.</p> <p>В обобщение, към 31.12.2018 г. по двете процедури по Приоритетна ос 5 са сключени 59 договора на стойност на БФП 27 889 936,63 евро (55% от бюджета на приоритетната ос).</p> <p>През 2018 г. е приключил 1 проект по Приоритетна ос 5.</p>
--	--	--

3.1.6 Приоритетна ос 6. Регионален туризъм

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
6	Регионален туризъм	В рамките на приоритетната ос 6 през месец април 2018 г. е обявена процедура за предоставяне на БФП „Развитие на туристически атракции“ с общ бюджет 50 377 940 евро. Крайният

		<p>срок за кандидатстване с проектни предложения, в зависимост от проектната готовност на конкретните бенефициенти е до 31.12.2021 г.</p> <p>Процедурата предвижда финансиране на проекти, насочени към консервация, опазване, популяризиране и развитие на културното наследство чрез развитие на изцяло завършени и интегрирани туристически продукти за обекти на културното наследство от национално и световно значение на територията на цялата страна.</p> <p>Проектите по процедурата се финансират или изцяло чрез финансови инструменти (нисколихвено кредитиране), когато имат достатъчно потенциал за възвръщаемост на инвестициите или с комбинирана подкрепа - БФП и финансови инструменти (кредит). Комбинираното финансиране е предназначено за проекти, които нямат потенциал да генерират достатъчно приходи, за да се финансират изцяло чрез финансови инструменти и се нуждаят от безвъзмездно финансиране, за да са финансово жизнеспособни.</p> <p>Кандидатстването с проектно предложение за подкрепа се осъществява като първо се подава проектно предложение и бизнес план пред съответния финансов посредник. БФП се предоставя за изпълнение на даден проект на базата на извършена от финансовия посредник проверка на бизнес плана на проекта, с която е установена необходимостта и размера на допълващото безвъзмездно финансиране.</p> <p>По ОПРР са избрани следните финансови посредници:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ – Фонд за градско развитие за София с ресурс от ОПРР в размер на 44,69 млн. евро; ✓ „Регионален фонд за градско развитие“ АД – Фонд за градско развитие за Северна България с ресурс от ОПРР в размер на 66,67 млн. евро; ✓ ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ – Фонд за градско развитие за Южна България с ресурс от ОПРР в размер на 69,28 млн. евро. <p>Към 31.12.2018 г. по процедурата е подадено едно проектно предложение, което е в процес на оценка.</p>
--	--	---

3.1.7 Приоритетна ос 7. Регионална пътна инфраструктура

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
7	Регионална пътна инфраструктура	Предвижданите инвестиции в пътна инфраструктура по ОПРР 2014-2020 ще спомогнат за постигане на целите, заложи в секторните документи за транспортната инфраструктура, като

ра	<p>Стратегията за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г., чрез осигуряване на условия за качествен и лесно достъпен транспорт във всички райони на страната.</p> <p>Агенция „Пътна инфраструктура“ като единствен конкретен бенефициент по процедурата кандидатства за финансиране, съгласно предварително определен списък от пътни отсечки с регионално значение, осъществяващи връзка на второстепенни и третостепенни пътни възли с TEN-T мрежата. Проектите са избрани в съответствие с утвърдена Методика и критерии за приоритизиране на пътни участъци, разработени от Агенция „Пътна инфраструктура“. Пътните отсечки, за които се иска финансиране по ОПРР 2014-2020, са част от одобрената от Министерския съвет през септември 2015 г. Средносрочна рамкова оперативна програма за изпълнение на Стратегия за развитие на пътната инфраструктура в Република България 2016-2022 г.</p> <p>През 2018 г. УО на ОПРР 2014-2020 публикува изменение на Насоките за кандидатстване по процедура BG16RFOP001-7.001 „Регионални пътища“, с нов краен срок за кандидатстване с проектни предложения – 31.05.2019 г., с оглед оптимизиране на заложените цели по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“.</p> <p>В рамките на отчетния период бяха подадени и оценени 4 проектни предложения.</p> <p>Към 31.12.2018 г. по процедурата са сключени общо 25 договора за предоставяне на БФП в размер на 181 864 394,04 евро или 93% от бюджета ѝ.</p>
----	---

3.1.8 Приоритетна ос 8.Техническа помощ

Идентификация	Приоритетна ос	Ключова информация относно изпълнението на приоритетната ос с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляване на тези проблеми
8	Техническа помощ	<p>В рамките на приоритетната ос 8 са обявени пет процедури за предоставяне на БФП:</p> <p>- Процедура BG16RFOP001-8.001 „Бюджетна линия за 39 общини – бенефициенти по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020“:</p> <p>Във връзка с делегираните функции на общините – бенефициенти по ПО 1, УО обяви процедура за техническа помощ за подобряване на административния капацитет на 39-те общини в трите им задължения – като градска власт, Междинни звена (МЗ) и бенефициенти по ос 1. В тази връзка, по процедурата се финансират дейности за актуализиране на системи за финансово управление и контрол; възнаграждения на екипите за изпълнение на инвестиционни програми;</p>

	<p>възнаграждения на екипите на МЗ и наемане на външни за МЗ оценители и помощник-оценители; създаване на градски мрежи и участие в програми за обмен на опит и добри практики. През отчетния период няма подадени проектни предложения и сключени договори за предоставяне на БФП.</p> <p>Общо по процедурата са сключени 39 договора за предоставяне на БФП в размер на 3 710 475,19 евро.</p> <p>- Процедура BG16RFOP001-8.002 „Бюджетна линия за УО на ОПРР 2014-2020“:</p> <p>Процедурата е насочена към предоставяне на техническа помощ с цел обезпечаване на дейностите по програмиране, наблюдение, управление, контрол, координация и оценка на ОПРР, с конкретен бенефициент – УО.</p> <p>В рамките на процедура BG16RFOP001-8.002 е подадена 1 бюджетна линия, която през отчетния период беше одобрена за финансиране и беше издадена заповед за предоставяне на БФП на стойност 1 472 520,62 евро.</p> <p>Към 31.12.2018 г. са издадени 5 заповеди за предоставяне на БФП в размер на 46 349 344,71 евро.</p> <p>- Процедура BG16RFOP001-8.003 „Бюджетна линия за 28 - общини на малки градове от 4-то ниво, съгласно НКПР“:</p> <p>Процедурата е насочена към подобряване на административния капацитет на бенефициентите по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ на ОПРР 2014-2020 г. Към 31.12.2018 г. са сключени 25 договора за предоставяне на БФП в размер на 476 353,07 евро.</p> <p>- Процедура за BG16RFOP001-8.004 „Бюджетна линия за АПИ“:</p> <p>Процедурата е насочена към подобряване на административния капацитет на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) с цел успешно изпълнение на проектите по приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ на ОПРР 2014-2020 г. Процедурата е публикувана през м. август 2016 г. с бюджет 617 033 евро. Конкретен бенефициент по нея е Агенция „Пътна инфраструктура“. Към 31.12.2018 г. е сключен договор за предоставяне на БФП в размер на 518 354,51 евро.</p> <p>- Процедура BG16RFOP001-8.005 „Бюджетна линия за конкретни бенефициенти по Приоритетна ос 3 - МОН, ММС, МК“:</p> <p>Процедурата е насочена към подобряване на административния капацитет на Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта и Министерство на културата с цел успешно изпълнение на проектите по приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ на ОПРР 2014-2020 г.</p>
--	--

	<p>Процедурата е публикувана през м. август 2016 г. с бюджет 332 340 евро. Конкретни бенефициенти по нея са Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта и Министерство на културата. Към 31.12.2018 г. са сключени 3 договора за предоставяне на БФП в размер на 313 312,11 евро.</p> <p>В обобщение, към 31.12.2018 г. по Приоритетна ос 8 на ОПРР са сключени 73 договора за предоставяне на БФП в размер на БФП 51 367 839,60 евро (98% от бюджета на приоритетната ос).</p> <p>През 2018 г. са приключили 11 проекта по Приоритетна ос 8.</p>
--	--

3.2 Общи и специфични за програмата показатели

Таблица 1: Показатели за резултат¹ по приоритетни оси, инвестиционни приоритети и специфични цели

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“																	
Инвестиционен приоритет 1 (10а). Инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение																	
Специфична цел 1: „Подобряване на условията за модерни образователни услуги“																	
151	Дял на модернизираните образователни институции	%	По-слабо развити региони	8,53	2013	14,1	НП	НП	НП	НП	9,73						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ учебната 2018/2019 г.

¹ В таблица 1 разпределението по пол се използва в полетата за годишната стойност само ако е включено в таблица 12 на ОП. В противен случай се използва О = общо.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
Инвестиционен приоритет 2 (4с). Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор																	
Специфична цел 1: „Повишаване на енергийната ефективност в жилищния сектор“																	
111	Крайно енергийно потребление от домакинства	Хиляди тонове нефтен еквивалент (1000 т.н.е.)	По-слабо развити региони	2 257,00	2013	2 248,00	НП	НП	НП	НП	2 318,70						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за 2017 г.
Специфична цел 2: „Повишаване на енергийната ефективност на публични сгради“																	
112	Крайно енергийно потребление от публичната администрация, търговията и услугите	Хиляди тонове нефтен еквивалент (1000 т.н.е.)	По-слабо развити региони	964	2013	957	НП	НП	НП	НП	1 199,50						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	НСИ за 2017 г.
Инвестиционен приоритет 3 (4е). Насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално в градските райони, включително насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата																	
Специфична цел 1: „Развитие на екологичен и устойчив градски транспорт“																	
121	Дял на пътувания обществен градски транспорт	%	По-слабо развити региони	40	2013	43	НП	НП	НП	НП	НП						Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
122	Количество на фини прахови частици в градовете	mg/m3	По-слабо развити региони	1,79	2012	1,57	НП	НП	НП	НП	3,75						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на Изпълнителна агенция по околна среда за

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	2016 г.
Инвестиционен приоритет 4 (6е). Предприемане на действия за подобряване на градската среда, ревитализиране на градове, регенериране и обеззаразяване на промишлени зони (включително зони в процес на преобразуване), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване																	
Специфична цел 1: „Подобряване на качеството на градската среда“																	
131	Дял от населението, ползващо се от подобрена градска среда	%	По-слабо развити региони	40,09	2013	55,03	НП	НП	НП	НП	56,10						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ към 31.12.2018 г.
132	Количество на фини прахови частици в градовете	µg/m ³	По-слабо развити региони	43,47	2012	41,22	НП	НП	НП	НП	47,79						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)	
																		и 2022 г. По данни на Изпълнителна агенция по околна среда за 2016 г.
Специфична цел 2: „Подобряване на инвестиционната активност в градовете, чрез възстановяване на зони с потенциал за икономическо развитие“																		
133	Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	млрд. EUR	По-слабо развити региони	5,13	2012	5,3	НП	НП	НП	НП	5,01							Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за 2017 г.
Инвестиционен приоритет 5 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																		
Специфична цел 1: „Подобряване на жилищните условия за маргинализирани групи от населението, включително ромите“																		

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
141	Представители на маргинализиран и групи, включително подобрени жилищни условия	брой	По-слабо развити региони	905	2014	2 833	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Специфична цел 2: „Подобряване на условията за модерни социални услуги“																	
142	Дял на модернизирани е обекти за социални услуги	%	По-слабо развити региони	4,42	2013	9,66	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. Няма

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Специфична цел 3: „Подобрен достъп за практикуване на масов спорт и културни услуги в градовете“																	
143	Дял на модернизирани културни/спортни обекти	%	По-слабо развити региони	2,04	2013	6,33	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“																	
Инвестиционен приоритет 1 (4с). Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор																	

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
Специфична цел 1: „Повишаване на енергийната ефективност в жилищния сектор в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система“																	
211	Крайно енергийно потребление от домакинствата	хиляди тона нефтен еквивалент	По-слабо развити региони	2 257,00	2013	2 254,36	НП	НП	НП	НП	2 318,70						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за 2017 г.
Специфична цел 2: „Повишаване на енергийната ефективност на обществените сгради в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система“																	
212	Крайно енергийно потребление от публичната администрация, търговията и услугите	хиляди тона нефтен еквивалент	По-слабо развити региони	964	2013	959,1	НП	НП	НП	НП	1 199,50						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за 2017 г.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (10а). Инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение																	
Специфична цел 1: „Подобряване на условията за модерни образователни услуги“																	
311	Дял на модернизирани е образователни институции	%	По-слабо развити региони	8,53	2013	16,09	НП	НП	НП	НП	9,54						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за учебната 2018/2019 г.
Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																	

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
Специфична цел 1: „Подобрен достъп до спешна медицинска помощ, с възможности за спешна диагностика, лечение и наблюдение до 24 ч.“																	
411	Население с 30 минутен достъп до спешна медицинска помощ за 24 часово лечение и наблюдение	лица	По-слабо развити региони	3 637 539,00	2013	7 045 677	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Специфична цел 2: „Намаляване на броя хоспитализации в здравната система“																	
412	Брой хоспитализации годишно	лица	По-слабо развити региони	2 038 179,00	2013	1 925 448	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	и 2022 г. Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																	
Специфична цел 1: „Подобряване на регионалната социална инфраструктура за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни“																	

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
511	Дял на социалната инфраструктура за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни	%	По-слабо развити региони	10,61	2013	24,16	НП	НП	НП	НП	5,47						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на Агенцията за социално подпомагане.
Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“																	
Инвестиционен приоритет 1 (6с). Съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културното наследство																	
Специфична цел 1: „Повишаване на туристическото предлагане на паметници на културата от национално и световно значение“																	
611	Вътрешно потребление на туризъм	млн. евро	По-слабо развити региони	3 663,00	2012	3 700,00	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-2020 към 31.12.2018 г.
Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (7b). Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли																	
Специфична цел 1: „Подобряване на свързаността и достъпността до TEN-T мрежата за товари и пътници“																	
711	Пътникопоток	хиляди души	По-слабо развити региони	102 383	2013	126 507	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. Няма постигнати стойности по ОПРР 2014-

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
																	2020 към 31.12.2018 г.
712	Товаропоток	хиляди тона	По-слабо развити региони	160 267,00	2013	172 770,00	НП	НП	НП	НП	143 347,80						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е два пъти за периода: 2018 г. и 2022 г. По данни на НСИ за 2018 г.
Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“																	
Специфична цел 1: „Повишаване ефективността на Управляващия орган“																	
811	Средно време, необходимо за плащане на бенефициента от датата да подаване на искането за	дни	По-слабо развити региони	50	2013	40	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е: при изготвяне на оценки на ОПРР.

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)	
	възстановяване																	До 31.12.2018 г. не е извършвана оценка на програмата.
812	Усреднено време за одобряване на проект (между подаването на проекта и подписването на договор)	дни	По-слабо развити региони	118	2011	83	НП	НП	НП	НП	НП							
Специфична цел 2: „Подобряване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР 2014-2020 г.“																		
813	Ниво на удовлетвореност на бенефициентите на ОПРР 2014-2020 от техническа помощ и обучения	%	По-слабо развити региони	73,7	2014	75	НП	НП	НП	НП	НП							Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е: при изготвяне на оценки на ОПРР. До 31.12.2018 г. не е извършвана оценка на програмата.
Специфична цел 3: „Повишаване на обществената информираност относно ОПРР 2014-2020“																		

Идентификация	Показател	Мерна единица	Категория региони	Базова стойност	Базова година	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки (ако е необходимо)
814	Ниво на обществена осведоменост относно ОПРР 2014-2020 г.	%	По-слабо развити региони	15	2013	40	НП	НП	НП	НП	НП						Съгласно текста на програмата честотата на отчитане е: при изготвяне на оценки на ОПРР. До 31.12.2018 г. не е извършвана оценка на програмата.

Таблица 3А: Общи и специфични показатели за изпълнението² по приоритетни оси и инвестиционни приоритети

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“																	
Инвестиционен приоритет 1 (10а). Инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение																	
Целева стойност по проекти ³	СО35	Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	97 406	0	0	43 482	97 530	118 794						
Верифицирана постигната стойност ⁴							0	0	0	0	3 593						
Целева стойност по проекти	1511	Представители от маргинализираните групи, включително	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	2 943	0	0	3 329	8 513	10 607						

² В таблица 3А, разпределение по пол се използва в съответните области, само ако то е включено в таблица 5 или 13 на ОП. В противен случай се използва обозначението О = общо.

³ Кумулативна стойност – продукти, получени от избрани операции (прогнозата, предоставена от бенефициерите) – целева стойност на индикаторите от формулярите за кандидатстване по сключените договори.

⁴ Кумулативна стойност – продукти, получени от операциите (действително постижение) – верифицирана постигната стойност по приключили проекти и проекти в процес на изпълнение.

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Постигната стойност		роми, ползващи модернизираната образователна инфраструктура					0	0	0	0	463						
Инвестиционен приоритет 2 (4с). Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор																	
Целева стойност по проекти	СО31	Енергийна ефективност: Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление	домакинства	ЕФРР	По-слабо развити региони	10 585	0	0	0	579	1 866						Постигнатата стойност се отчита съгласно Докладна записка № 91-П-61/13.02.2018 г. за отчитане на индикаторите за енергийна ефективност и подлежи на проследяване след представяне на нов актуален сертификат за
Постигната стойност							0	0	0	0	151						
Целева стойност по проекти	СО32	Енергийна ефективност: Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	kWh/година	ЕФРР	По-слабо развити региони	21 202 404,00	0	0	1 604 131,12	12 028 135,92	16 274 857,92						Постигнатата стойност се отчита съгласно Докладна записка № 91-П-61/13.02.2018 г. за отчитане на индикаторите за енергийна ефективност и подлежи на проследяване след представяне на нов актуален сертификат за
Постигната стойност							0	0	0	244 970	244 970						
Целева стойност по проекти	СО34	Намаляване на емисиите на парникови газове: Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO2 екв.	ЕФРР	По-слабо развити региони	22 566,28	0	0	628,29	5 202,19	11 550,09						Постигнатата стойност се отчита съгласно Докладна записка № 91-П-61/13.02.2018 г. за отчитане на индикаторите за енергийна ефективност и подлежи на проследяване след представяне на нов актуален сертификат за
Постигната стойност							0	0	0	38,90	711,10						

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
																	енергийни характеристики на сградите, издаден в резултат на ново обследване за енергийна ефективност.
Инвестиционен приоритет 3 (4е). Насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално в градските райони, включително насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата																	
Целева стойност по проекти	СО34	Намаляване на емисиите на парникови газове: Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO2 екв.	ЕФРР	По-слабо развити региони	13 927,73	0	0	0	1 615, 41	2 432, 50						
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	1211	Обща дължина на нови или подобрени линии на общественя транспорт	километри	ЕФРР	По-слабо развити региони	30,47	0	0	0	225, 17	344, 54						
Постигната стойност							0	0	0	0	1,93						
Инвестиционен приоритет 4 (6е). Предприемане на действия за подобряване на градската среда, ревитализиране на градове, регенериране и																	

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
обеззаразяване на промишлени зони (включително зони в процес на преобразуване), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване																	
Целева стойност по проекти	СО22	Рехабилитация на земята: Обща площ на рехабилитираната земя	хектари	ЕФРР	По-слабо развити региони	172	0	0	10,37	10,37	10,37						
Постигната стойност							0	0	0	0	7,26						
Целева стойност по проекти	СО38	Градско развитие: Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри	ЕФРР	По-слабо развити региони	3184 724,00	0	0	1541 680,20	3215 478,56	4045 454,56						
Постигната стойност							0	0	0	0	544 655						
Целева стойност по проекти	СО39	Градско развитие: Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони	квадратни метри	ЕФРР	По-слабо развити региони	27 274,00	0	0	8864	8864	8864						Съгласно сключен договор с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД.
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Инвестиционен приоритет 5 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване																	

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																	
Целева стойност по проекти	СО39	Градско развитие: Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони	квадратни метри	ЕФРР	По-слабо развити региони	94 911,00	0	0	66 980	66 980	66 980						Съгласно сключен договор с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД.
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	СО40	Градско развитие: Рехабилитирани жилища в градските райони	жилища	ЕФРР	По-слабо развити региони	560	0	0	202	202	473						През отчетния период няма верифицирани постигнати стойности.
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	1421	Население, ползващо подобрени социални услуги	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	44 576	0	0	300	5 410	6 320						
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	1422	Представители от маргинализирани групи, включително роми,	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	1 353	0	0	350	1 850	2 223						

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Постигната стойност		които се ползват от модернизирана социална инфраструктура					0	0	0	0	0						
Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“																	
Инвестиционен приоритет 1 (4с). Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор																	
Целева стойност по проекти	СО31	Енергийна ефективност: Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление	домакинства	ЕФРР	По-слабо развити региони	2 316	0	0	4 640	4 696	4 696						Постигнатата стойност се отчита съгласно Докладна записка № 91-П-61/13.02.2018 г. за отчитане на индикаторите за енергийна ефективност и подлежи на проследяване след представяне на нов актуален
Постигната стойност							0	0	0	0	867						
Целева стойност по проекти	СО32	Енергийна ефективност: Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	kWh/година	ЕФРР	По-слабо развити региони	56 963 073,00	0	0	54 902 825, 85	55 071 417, 85	55 071 417, 85						Постигнатата стойност се отчита съгласно Докладна записка № 91-П-61/13.02.2018 г. за отчитане на индикаторите за енергийна ефективност и подлежи на проследяване след представяне на нов актуален
Постигната стойност							0	0	303 300	14 641 832, 00							
Целева стойност по	СО34	Намаляване на емисиите на парникови газове:	тонове CO2 екв.	ЕФРР	По-слабо развити	40 413,00	0	0	27 579,	27 764,	27 764,						

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
проекти		Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове			региони				49	81	81						сертификат за енергийни характеристики на сградите, издаден в резултат на ново обследване за енергийна ефективност.
Постигната стойност							0	0	0	61,30	6017,52						
Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (10а). Инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение																	
Целева стойност по проекти		Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	103 876	0	0	82 981	132 986	132 986						
Постигната стойност	СО35						0	0	0	0	2 154						
Целева стойност по проекти	3111	Представители на маргинализирани групи, включително роми,	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	3 071	0	0	4 379	8 640	8 640						

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Постигната стойност		облагодетелствани от модернизирана образователна инфраструктура					0	0	0	0	834						
Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																	
Целева стойност по проекти	4111	Население, обхванато от подобрените услуги по спешна медицинска помощ	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	7 245 677	0	0	0	0	7 245 677						
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	4112	Модернизирани обекти на спешна медицинска помощ	обекти	ЕФРР	По-слабо развити	232	0	0	0	0	232						
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Целева стойност по проекти	4121	Закупени съвременни санитарни превозни средства (линейки)	брой	ЕФРР	По-слабо развити	400	0	0	0	0	400						

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (9а). Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността																	
Целева стойност по проекти	СО35	Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	лица	ЕФРР	По-слабо развити региони	408	0	0	0	3 075	8 241						
Постигната стойност							0	0	0	0	90						
Целева стойност по проекти	5111	Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация	обекти	ЕФРР	По-слабо развити региони	138	0	0	0	44	164						
Постигната стойност							0	0	0	0	2						
Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“																	
Инвестиционен приоритет 1 (6с). Съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културното наследство																	
Целева	СО09	Устойчив туризъм: Ръст	посещени	ЕФРР	По-слабо	482 034	0	0	0	0	482						Съгласно

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
стойност по проекти		в очаквания брой посещения на подпомогнатите обекти на културното или природното наследство и туристически атракции	я/година		развити региони						034						сключен договор с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД.
Постигната стойност	0						0	0	0	0							
Целева стойност по проекти	6111	Разработени туристически продукти за обектите на културното наследство от национално и световно значение	брой	ЕФРР	По-слабо развити региони	18	0	0	0	0	18						
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“																	
Инвестиционен приоритет 1 (7b). Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли																	
Целева стойност по проекти	СО14	Шосеен транспорт: Обща дължина на реконструирани или модернизирани пътища	километр и	ЕФРР	По-слабо развити региони	665	0	0	258, 25	439, 28	439, 28						През отчетния период няма верифицирани постигнати стойности.
Постигната стойност							0	0	0	0	0						
Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“																	

Вид	Идентификация	Показател	Мерна единица	Фонд	Категория региони	Целева стойност (2023 г.)	2014	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Забележки
Целева стойност по бюджетна линия за УО	8111	Осигурени заплати за служители на пълен работен ден	брой	ЕФРР	По-слабо развити региони	157	0	157	157	138	138						Отчетена е постигната текуща стойност по бюджетните линии на УО и бенефициентите
Постигната стойност							0	157	157	138	138						
Целева стойност по бюджетни линии	8121	Обучени служители на бенефициентите	брой	ЕФРР	По-слабо развити региони	4 000	0	300	1544	1685	1685						
Постигната стойност							0	119	803	1530	2836						
Целева стойност по бюджетна линия за УО	8131	Проведени информационни кампании и дейности за публичност	брой	ЕФРР	По-слабо развити региони	60	0	340	340	340	340						
Постигната стойност							0	10	31	45	70						

3.3. Етапни цели и целеви стойности, определени в рамката на изпълнението

Таблица 5: Информация относно етапните цели и целевите стойности, определени в рамката на изпълнението

П О	Вид инди катор	Иден тифи кация	Индикатор	Мерн а един ица	Фонд	Категор ия региони	Етапна цел за 2018 г.	Крайна цел (2023 г.)	2014 общо, кумуля тивно	2015 общо, кумуля тивно	2016 общо, кумуля тивно	2017 общо, кумулятивно	2018 общо, кумулятивно	Забележки
1	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	173 352 614	840 449 030	0,00	0,00	0,00	53 643 854,35	225 638 770,97	Етапната цел е постигната на 130,2%.
	O	CO32	Енергийна ефективност: Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	kWh/year			3 986 051	21 202 404,00	0,00	0,00	0,00	244 970,00	5 602 917,92	Етапната цел е постигната на 140,6%.
	O	CO35	Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	лица			14 395	97 406	0	0	0	0	31 408	Етапната цел е постигната на 218,2%.
	O	CO38	Градско развитие: Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри			598 728	3 184 724	0,00	0,00	0,00	0,00	1 127 523,22	Етапната цел е постигната на 188,3%, като още до 31.12.2018 г. е постигната на 91,0%.
	O	CO39	Градско развитие: Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони	квадратни метри			4 060	94 910	0	0	0	0	0	Етапната цел не е постигната. Информация за причините за непостигане е представена в т.

П О	Вид инди катор	Иден тифи кация	Индикатор	Мерн а един ица	Фонд	Категор ия региони	Етапна цел за 2018 г.	Крайна цел (2023 г.)	2014 общо, кумуля тивно	2015 общо, кумуля тивно	2016 общо, кумуля тивно	2017 общо, кумулятивно	2018 общо, кумулятивно	Забележки
														17 от доклада.
	О	СО40	Градско развитие: Рехабилитирани жилища в градските райони	жили ща			52	560	0	0	0	0	183	Етапната цел е постигната на 351,9%.
	О	1421	Население, ползващо подобри социални услуги	лица			2 753	44 576	0	0	0	0	0	Етапната цел не е постигната. Информация за причините за непостигане е представена в т. 17 от доклада. Целевата стойност на индикатора по сключените 6 проекта е 6 320 лица, която представлява 229,6% от етапната цел.
2	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	11 923 488	105 704 684	0,00	0,00	0,00	2 060 098,80	38 022 297,45	Етапната цел е постигната на 318,9%, като още до 31.12.2018 г. е постигната на 172,0%.
	О	СО32	Енергийна ефективност: Понижаване на годишното потребление на първична енергия от	kWh/ year			5 140 348	56 963 073	0,00	0,00	0,00	303 300,00	28 499 528,26	Етапната цел е постигната на 554,4%, като още до 31.12.2018 г. е постигната на

П О	Вид инди катор	Иден тифи кация	Индикатор	Мерн а един ица	Фонд	Категор ия региони	Етапна цел за 2018 г.	Крайна цел (2023 г.)	2014 общо, кумуля тивно	2015 общо, кумуля тивно	2016 общо, кумуля тивно	2017 общо, кумуля тивно	2018 общо, кумуля тивно	Забележки
			обществените сгради											284,8%.
3	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	17 431 228	114 896 484	0,00	0,00	0,00	328 024,69	21 972 736,82	Етапната цел е постигната на 126,1%.
	O	CO35	Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	лица			6 304	103 876	0	0	0	0	13 808	Етапната цел е постигната на 219,0%.
4	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	3 929 074	83 597 313	0,00	0,00	0,00	0,00	6 911 204,72	Етапната цел е постигната на 175,9%.
	I	1	Одобряване на голям проект със започване на строителните работи и доставките за някои от инвестициите	брой			1	1	0	0	0	0	1	Етапната цел е постигната.
	O	4121	Закупени съвременни санитарни превозни средства (линейки)	брой			0	400	0	0	0	0	2	Етапната цел е постигната.
5	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	7 170 933	50 857 682	0,00	0,00	0,00	0,00	1 762 473,86	Етапната цел не е постигната. Информация за причините за непостигане е представена в т. 17 от доклада. Постигнатата стойност значително се

П О	Вид инди катор	Иден тифи кация	Индикатор	Мерн а един ица	Фонд	Категор ия региони	Етапна цел за 2018 г.	Крайна цел (2023 г.)	2014 общо, кумуля тивно	2015 общо, кумуля тивно	2016 общо, кумуля тивно	2017 общо, кумуля тивно	2018 общо, кумуля тивно	Забележки
														увеличава от 1,8% към 31.12.2018 г. до 24,6% към 05.2019 г.
	О	5111	Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация	обекти			8	138	0	0	0	0	9	Етапната цел е постигната на 112,5%.
6	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	4 735 526	100 755 882	0,00	0,00	0,00	12 594 678,48	12 594 678,48	Етапната цел е постигната на 266,0% още до 31.12.2018 г.
	I	2	Създаване на финансов инструмент за развитие на туризма. Разработен механизъм за съчетаване на подкрепата чрез ФИ и безвъзмездни средства. Започнали строителни работи за някои от инвестициите	брой			1	1,00	0	0	0	0	1	Етапната цел е постигната.
7	F	1	Сертифицирани средства	евро	ЕФРР	По-слабо развити региони	27 428 296	194 526 920,00	0,00	0,00	0,00	5 463 663,41	55 024 849,40	Етапната цел е постигната на 200,6%, като още до 31.12.2018 г. е постигната на 102,2%.
	О	СО14	Шосеен транспорт: Обща дължина на реконструирани или	км			38	665,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,37	Етапната цел е постигната на

П О	Вид инди като р	Иден тифи каци я	Индикатор	Мерн а един ица	Фонд	Категор ия региони	Етапна цел за 2018 г.	Крайна цел (2023 г.)	2014 общо, кумуля тивно	2015 общо, кумуля тивно	2016 общо, кумуля тивно	2017 общо, кумулятивно	2018 общо, кумулятивно	Забележки
			модернизирани пътища											98,3%.

Общи забележки: Постигнатите стойности на индикаторите се отчитат в съответствие с въведения от ЕК гъвкав подход за отчитане на постигнатите стойности по етапните цели, съгласно изменението на чл. 5 (3) на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 с Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/276 от 23.02.2018 г. и изменението на Указание на ЕК за рамката, прегледа и резерва за изпълнение от 19.06.2018 г.

По **индикаторите за продукт** се докладват и постигнати стойности, отчетени в искания за плащане подадени преди и след 31.12.2018 г. и верифицирани след 31.12.2018 г., в които бенефициентите са представили доказателства, че до 31.12.2018 г. са налице изпълнени и въведени в експлоатация обекти (т.е. с издадено Разрешение за ползване/Удостоверение за въвеждане в експлоатация).

По **финансовия индикатор** се докладват и стойности на разходите, извършени от бенефициентите до 31.12.2018 г., независимо дали същите са възстановени на бенефициента, съотв. верифицирани от УО през 2018 г. Всички разходи са включени в доклад по сертификация преди подаването на годишния доклад.

Част от етапните цели са преизпълнени, като причините за това са по-рано стартиране на съответните интервенции, по-активни бенефициенти по тези интервенции, които са обявили обществените поръчки и са избрали изпълнители в съответните срокове, проектите по тези интервенции са с по-малко обекти или с обекти, които са по-лесни за изпълнение. Допълнителна информация за преизпълнението на етапните цели е представена в т. 17 от настоящия доклад.

3.4. Финансови данни

Таблица 6: Финансова информация на ниво приоритетна ос и програма

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Финансови средства, отпуснати по приоритетната ос въз основа на оперативната програма [извлечение от таблица 18а на ОП]						Кумулативни данни за финансовия напредък по оперативната програма						
П О	Фонд	Категория на региона	Основа за изчисляване на подкрепата от Съюза* (Общ размер на допустимите разходи или публичните допустими разходи)	Обща стойност на финансирането (в евро)	Ставка на съфинансиране (в процентно изражение)	Общ размер на допустимите разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Дял от общия размер на отпуснатите средства, покрит с избраните операции (в процентно изражение) [колона 7/ко	Допустими публични разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Общ размер на допустимите разходи, декларирани от бенефициерите пред УО	Дял от общия размер на отпуснатите средства, покрит с допустимите разходи, декларирани от бенефициерите (в процентно изражение) [колона 10/col	Брой на избраните операции	Общ размер на допустимите разходи, извършени и изплатени от бенефициерите до 31.12.2018 г. и сертифицирани пред Комисията член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

							дона 5 × 1 00]			умн 5 × 10 0]		
1	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	840 449 030,00	84,9999999405 %	732 626 234,15	87,17 %	690 963 906,67	187 125 000,51	22,26 %	141	225 638 770,97
2	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	105 704 684,00	84,9999996216 %	87 431 332,31	82,71 %	86 061 014,03	27 954 319,85	26,45 %	170	38 022 297,45
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	114 896 484,00	84,9999996519 %	118 705 342,72	103,32 %	111 929 472,50	18 796 093,41	16,36 %	58	21 972 736,82
4	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	83 597 313,00	84,9999999402 %	83 799 622,47	100,24 %	83 597 313,00	6 911 098,72	8,27 %	1	6 911 204,72
5	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	50 857 682,00	84,9999986236 %	28 151 829,16	55,35 %	27 895 271,79	896 054,87	1,76 %	59	1 762 473,86
6	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	100 755 882,00	84,9999993053 %	50 377 941,18	50,00 %	50 377 941,18	12 594 485,29	12,50 %	1	12 594 678,48
7	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	194 526 920,00	85,0000000000 %	187 278 368,10	96,27 %	181 864 394,04	39 457 376,92	20,28 %	25	55 024 849,40

8	ЕФРР	По-слабо развити региони	Публични	52 394 118,00	84,9999994274 %	51 504 598,20	98,30 %	51 415 616,02	11 611 473,55	22,16 %	73	
Общо	ЕФРР	По-слабо развити региони		1 543 182 113,00	84,9999998024 %	1 339 875 268,29	86,83 %	1 284 104 929,23	305 345 903,12	19,79 %	528	361 927 011,70
Всичко	Всички фондове			1 543 182 113,00	84,9999998024 %	1 339 875 268,29	86,83 %	1 284 104 929,23	305 345 903,12	19,79 %	528	361 927 011,70

Таблица 7: Разпределение на кумулативните финансовите данни по комбинация от категории интервенции

Приоритет на ос	Характеристики на разходите		Категоризация съобразно измеренията								Финансови данни			
	Фонд	Категория на региона	1 Област на интервенция	2 Форма на финансиране	3 Териториално измерение	4 Териториален механизъм за изпълнение	5 Измерение, свързано с тематичната цел	6 Вторична тема ЕСФ	7 Икономическо измерение	8 Измерение, свързано с местоположението	Общ размер на допустимите разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Допустими публични разходи за операциите, избрани за подкрепа (в евро)	Общ размер на допустимите разходи, декларирани от бенефициерите пред УО	Брой на избраните операции
ПО1	ЕФРР	По-слабо развити региони	013	01	01	02	04	п.а.	п.а.	BG	9 598 784,15	8 948 674,03	3 280 382,08	10
			013	01	02	02	04	п.а.	п.а.	BG	6 831 969,01	6 657 900,23	1 681 057,95	10
			014	01	01	02	04	п.а.	п.а.	BG	7 086 073,64	7 063 640,55	2 517 632,42	5
			014	01	02	02	04	п.а.	п.а.	BG	8 671 058,74	8 671 058,74	43 500,71	8
			014	04	01	02	04	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			014	04	02	02	04	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			014	03	01	02	04	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			014	03	02	02	04	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			043	01	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	109 078 211,62	100 583 142,92	23 966 906,20	7
			043	01	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	14 016 409,30	4 714 354,02	0,00	3
			043	04	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			043	04	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			043	03	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			043	03	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			044	01	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	13 657 452,25	12 551 819,12	829 141,59	7
			044	01	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	752 459,81	409 525,19	0,00	3
			044	04	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			044	04	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			044	03	01	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			044	03	02	02	07	п.а.	п.а.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			051	01	01	02	10	п.а.	п.а.	BG	91 224 598,19	86 953 742,05	22 064 243,97	18
			051	01	02	02	10	п.а.	п.а.	BG	40 510 588,28	39 845 123,25	7 850 061,04	21
			052	01	01	02	10	п.а.	п.а.	BG	40 251 233,78	38 756 783,01	11 421 809,11	16
			052	01	02	02	10	п.а.	п.а.	BG	26 822 034,71	26 822 034,71	5 424 236,12	20
054	01	01	02	09	п.а.	п.а.	BG	6 945 193,33	6 856 720,02	1 601 970,35	3			
054	01	02	02	09	п.а.	п.а.	BG	4 390 218,15	4 390 218,15	0,00	4			

			055	01	01	02	09	n.a.	n.a.	BG	2 941 787,85	2 517 037,37	2 116 531,57	3
			055	01	02	02	09	n.a.	n.a.	BG	1 358 698,74	1 346 868,97	159 723,47	3
			055	04	01	02	09	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			055	04	02	02	09	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			055	03	01	02	09	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			055	03	02	02	09	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	01	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	01	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	04	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	04	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	03	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			072	03	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			085	01	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	59 663 086,89	47 801 955,58	17 306 934,54	15
			085	01	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	19 375 280,99	19 064 555,51	4 638 115,45	20
			085	04	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			085	04	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			085	03	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			085	03	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			089	01	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	9 310 447,34	9 198 198,07	9 529 130,94	3
			089	01	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	827 030,04	827 030,04	343 518,14	1
			089	04	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	138 670 555,29	138 670 555,29	34 667 638,82	1
			089	04	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			089	03	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			089	03	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			090	01	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	86 728 486,25	84 707 070,15	24 676 573,22	19
			090	01	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	33 914 575,80	33 605 899,70	13 005 892,82	22
			090	04	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			090	04	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			090	03	01	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			090	03	02	02	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
ПО2	ЕФРР	По-слабо развити региони	013	01	02	07	04	n.a.	n.a.	BG	40 987 563,38	39 660 169,78	15 404 745,37	107
			014	01	02	07		n.a.	n.a.	BG	46 443 768,93	46 400 844,25	12 549 574,48	63
ПО3	ЕФРР	По-слабо развити региони	049	01	07	07	10	n.a.	n.a.	BG	21 660 344,54	21 660 344,54	9 149 744,71	13
			051	01	07	07		n.a.	n.a.	BG	97 044 998,18	90 269 127,96	9 646 348,70	45
ПО4	ЕФРР	По-слабо	053	01	07	07	09	n.a.	n.a.	BG	83 799 622,47	83 597 313,00	6 911 098,72	1

		развити региони												
ПО5	ЕФРР	По-слабо развити региони	055	01	07	07		n.a.	n.a.	BG	28 151 829,16	27 895 271,79	896 054,87	59
ПО6	ЕФРР	По-слабо развити региони	094	01	07	07	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
			094	04	07	07	06	n.a.	n.a.	BG	50 377 941,18	50 377 941,18	12 594 485,29	1
			094	03	07	07	06	n.a.	n.a.	BG	0,00	0,00	0,00	0
ПО7	ЕФРР	По-слабо развити региони	034	01	07	07	07	n.a.	n.a.	BG	187 278 368,10	181 864 394,04	39 457 376,92	25
ПО8	ЕФРР	По-слабо развити региони	121	01	07	07	n.a.	n.a.	n.a.	BG	47 945 227,86	47 856 245,68	11 248 059,40	73
			122	01	07	07		n.a.	n.a.	BG	596 507,20	596 507,20	0,00	1
			123	01	07	07		n.a.	n.a.	BG	2 962 863,14	2 962 863,14	363 414,15	1

Таблица 8

Използване на кръстосано финансиране⁵

Неприложимо.

Таблица 9

Разходи за операции извън програмния район (ЕФРР и Кохезионния фонд по целта „Инвестиции за растеж и работни места“)

Неприложимо.

4. ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКИТЕ

През 2018 г. не са извършвани външни оценки на ОПРР.

5. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИНИЦИАТИВАТА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ

Неприложимо.

6. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ

а) Проблеми, свързани с изпълнението на програмата и приетите мерки

6.1 Чести промени в състава на междинните звена

Констатирана е тенденция на продължаващо подаване на искания за промени в структурата, състава (членове) и/или ръководителя на МЗ, които имат ключова роля в процеса на оценка на проектните предложения по Приоритетна ос 1. В тази връзка УО на ОПРР отчита съществен риск от загуба на капацитет в МЗ и възможна забава при процеса на одобряване на проектни предложения, както и при осъществяване на цялостната дейност на МЗ. С цел минимизиране на рисковете, произтичащи от промените в съставите на Междинните звена по Приоритетна ос 1, УО на ОПРР е предприел съответните необходими стъпки за преодоляването на проблема – организиране на обучения и информационни дни, осъществяване на регулярна писмена кореспонденция с Междинните звена, даване на указания към Междинните звена да поддържат актуална система за финансово управление и контрол в общините, свързана с работата на Междинните звена и т.н.

6.2 Забава в одобряването на проектни предложения по ПО 1

---

⁵ Прилага се само за оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, които включват ЕСФ и/или от ЕФРР.

Към настоящия момент УО извършва контрол на дейността на МЗ, свързана с документална проверка на проведените процедури по оценка и избор на проектни предложения по ПО 1.

Най-често констатираните от УО пропуски в работата на оценителните комисии на МЗ са:

- некоректно попълнена информация във Формуляра за кандидатстване;
- неспазване на указанията на УО на ОПРР;
- некоректно попълнени контролни листове за проверка на двойно финансиране и за проверка на съответствието с правилата за държавните помощи;
- слабост в работата на оценителите в ИСУН.

Причините за удължаване на времето за оценка на ПП се дължат на слабости в работата на оценителите и МЗ и липсата на опит.

УО извърши анализ и оценка на най-често допускните грешки при подготовка на проектни предложения и разработи *Указания за бенефициенти по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014 – 2020 за най-често допускните пропуски и грешки при подготовката на проектни предложения*, които са публикувани на 14.09.2018 г. на официалния сайт на ОПРР 2014 – 2020 г.

6.3 Закъснение в старта и изпълнението на проектите за осигуряване на социални жилища за уязвими групи

Голяма част от проектите за социални жилища, предвидени в инвестиционните програми на общините-бенефициенти по Приоритетна ос 1 на ОПРР, се подават с голямо закъснение поради липса на подкрепа в местните общности към този вид мерки, което поставя под риск изпълнението на целите на съответния индикатор в рамката за изпълнение на програмата. За избягване на този риск е иницирана и одобрена промяна в целевата стойност на съответния индикатор „Рехабилитирани жилища в градските райони“. В допълнение, за да се подпомогнат бенефициентите за преодоляване на проблемите с общественото недоволство са предприети редица мерки: разяснения към бенефициентите как да бъдат провеждани информационните кампании, срещи с МТСП, НПО и НСОРБ за намиране на съвместно решение (в резултат на които е постигнато съгласие МТСП да провежда разяснителни кампании, а НПО да подпомагат общините за дизайна на мерките), стартирано е разработването на Национална жилищна стратегия със специален фокус върху социалните жилища с цел да насърчи толерантно отношение сред обществеността.

За някои проекти причина за забавянето са закъсненията в оценката и одобрението на проектите поради неосигурено съответствие на проектите в съответствие с правилата по държавните помощи. За да ускори процеса по одобрение на проектите УО на ОПРР измени насоките за кандидатстване като допусна одобрение на проектите под условие, че съответствие с приложимия режим ще бъде осигурено на етапа на изпълнение на проектите и разработи и публикува Указания към бенефициентите за осигуряване на съответствие на проектите за социални жилища с правилата по държавните помощи.

6.4 Наличие на съдебни производства срещу наложени от УО на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. финансови корекции по договори за БФП

През референтния период се запазва тенденцията, наблюдавана след влизането в сила на ЗУСЕСИФ, бенефициентите да обжалват всяка наложена им от УО на ОПРР финансова корекция, без значение на нейния размер.

Промяната на реда за обжалване на издадените решения от Ръководителя на Управляващия орган, наложена с прилагането на Закона за управление на средствата от ЕСИФ, е съпътствана от увеличаване на административната тежест за Управляващия орган и до периоди на забавяне на процеса по одобрение и разплащане на проектите от програмния период 2014-2020.

Към 31.12.2018 г. е налична следната информация за съдебните производства по ОПРР 2014-2020:

Справка относно съдебните производства по ОПРР 2014-2020:							
№	Програмен период	Брой съдебни производства	Общ размер на финансовата корекция (евро)	Брой дела в полза на МРРБ	Брой дела в полза на бенефициентите*	Стойност на загубените дела (евро)	Брой текущи производства /АССГ или ВАС/
1	2014-2020	333	-		0	0,00	

*Справката отразява само влезли в сила решения на съда. Към 31.12.2018 г. по ОПРР 2014-2020 г. има само едно влязло в сила съдебно решение на последна инстанция, като същото е в полза на МРРБ.

6.5 Установени констатации и препоръки от извършен трети системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на УО по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020

Одитният орган, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, извърши одит на системите на УО на ОПРР, като издаде окончателен одитен доклад с обхват „Системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Управляващия орган по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, Трети системен одит“, получен в УО по ОПРР 2014-2020 с вх. № 99-00-6-754(1)/19.7.18 г.

В доклада са изложени резултати от проверка за изпълнение на Ключови изисквания към системите в съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) № 480/2014 и по-точно ключово изискване 4 в периода от 1.07.2017 до 31.01.2018 г., а по отношение на ключови изисквания 1 и 2 за Междинните звена в периода от акредитацията им до 30.05.2018 г.

Одитният орган е установил някои несъответствия при функционирането на ключови изисквания 1, 2 и 4 към системите за управление и контрол на УО и на МЗ. В резултат на направените констатации на УО на ОПРР са дадени препоръки за тяхното отстраняване.

В допълнение Одитният орган е извършил проверка на възложени обществени поръчки по изпълнение на проекти като за установените слабости е дал препоръки за корективни действия.

Вследствие на предприетите незабавни и адекватни мерки от страна на УО на ОПРР и предвид обхвата на ангажимента, резултатите от извършените одитни

процедури за оценка на ключовите изисквания към системите за управление и контрол, констатираните слабости при функционирането на някои от тях, както и оценките по останалите ключови изисквания, проверени в предходни одити на системите, Одитният орган категоризира оценката на системите за управление и контрол в Управляващия орган и Междинните звена на ниво две от четири степенната скала „Функционира. Необходимо е известно подобрене.”

6.6 Борба с нередности и измами, използване на системата АРАХНЕ

Един от основните принципи, от които се ръководи УО на ОПРР е защитата на финансовите интереси на ЕС и борбата с нередностите и измамите . Във връзка с това, УО на ОПРР имплементира и активно използва инструменти и техники за предотвратяването на измамите и нередностите и мерките за тяхното разкриване, включително чрез провеждане на регулярни обучения на служителите по области, свързани с приложимото законодателство и известяване на компетентните органи в случай на достатъчно данни.

УО на ОПРР осъществява активно сътрудничество в рамките на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на европейския съюз (АФКОС) и изпълнява предвидените в рамките на Плана за действие за 2018 година мерки в рамките на своята компетентност.

С оглед на създадените и непрекъснато подобрявани системи за управление и контрол на УО на ОПРР, които са в пълно съответствие с националното и европейското законодателство и на Одитния орган, и с оглед на комплексните изисквания към бенефициентите и осъществявания пълн и стриктен контрол преди верификация и по време на верификация, УО на ОПРР е създаде надеждни предпоставки за предотвратяване на измами при изпълнение на ОПРР, което свежда установяване на такива случаи до минимум.

В допълнение, при осъществяване на контролните си функции УО на ОПРР използва системата АРАХНЕ, като броят на активните потребители на системата в рамките на УО на ОПРР е разширен от двама при въвеждането ѝ през 2017 г. , до 25 служители към 2018г., което в сравнителен аспект представлява сериозен брой, обхващащ по-голямата част от служителите, осъществяващи различни форми на контролни функции, което гарантира ефективност и ефикасност при борбата с нередностите и измамите. Тенденциите на разширяване на броя активни потребители на системата АРАХНЕ в рамките на УО е гаранция за законосъобразното провеждане на процедурите и анализиране на случаите на съмнение за извършена измама.

Проверката относно оценка на риска при процедури по възлагане при изпълнението на договори за предоставяне на БФП по ОПРР 2014-2020 се извършва за всяка процедура по смисъла на ЗОП, в резултат на която е сключен договор.

Съгласно НУИОПРР 2014-2020, проверки в АРАХНЕ се извършват в следните случаи:

- ✓ При търсене за липса или наличие на конфликт на интереси на външните за УО на ОПРР и Междинните звена лица при оценката на подадените проектни предложения;
- ✓ При изготвяне на годишен план за проверка на място;

✓ При извършване на предварителен контрол преди верификация върху сключени договори с изпълнители;

✓ При разглеждане на искане за междинно плащане, в рамките на което са отчетени разходи за верифициране по сключен договор с основен изпълнител.

Във връзка с проверката на външни лица за оценката (оценители / помощник оценители) – проверката в АРАХНЕ, която показва липса на свързаност / конфликт на интереси се явява основание за включването на лицето в заповедта за оценка и/или осигуряване достъп до ИСУН.

Относно изготвяне на годишен план за проверки на място – чрез системата се идентифицират рискови проекти по определени критерии, които се включват в годишния план.

Проверки в АРАХНЕ се извършват и при всяко друго съмнение за несъответствие или нередност с оглед установяване на обстоятелствата. За предприеманите мерки за борба с измами и нередности УО на ОПРР в съответствие с приложимите национални и европейски разпоредби УО на ОПРР информира ЕК, както и отчита мерките пред различните национални и европейски контролни органи и институции.

За предприеманите мерки за борба с измамите и нередностите, УО на ОПРР, в съответствие с приложимите национални и европейски разпоредби, регулярно информира ЕК и отчита мерките пред различните национални и европейски контролни органи и институции.

б) Оценка на това дали напредъкът в постигане на целевите стойности е достатъчен, за да се гарантира тяхното изпълнение, като се посочват всички предприети или планирани корективни действия, когато е целесъобразно.

Информацията е дадена в т. 11.1.

7. РЕЗЮМЕ ЗА ГРАЖДАНИТЕ

8. ДОКЛАД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

На 21.10.2017 г. стартира процедурата за подбор на финансови посредници - Фондове за градско развитие по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. Към крайната дата на подаване на заявления, 29.12.2017 г., ФМФИБ получи шест заявления от двама кандидати. На 02.01.2018 г. Комисията за избор на финансови посредници публично отвори получените заявления за участие, с което стартира процедурата по разглеждане и оценка съгласно изискванията на ЗОП. Шест бяха получените заявления за участие по трите обособени позиции. Кандидатите в процедурата включваха представители на банковия и небанковия сектор както следва:

✓ ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ - обединение на „Сибанк“ ЕАД, „ОББ“ АД, „Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД, „Българска консултантска организация“ ЕООД, „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД (ФУГР) и

✓ Регионален фонд за градско развитие АД с участието на „Сосиете Женерал Експресбанк” АД, „Сожелиз България” ЕООД, „Елана Холдинг” АД.

В първата фаза от процедурата ФМФИБ извърши предварителен подбор на кандидатите, в съответствие със заложените в процедурата критерии за допустимост. В резултат от разглеждане на получените заявления за участие и проверка за съответствие с поставените критерии за лично състояние и критерии за подбор, както и в резултат на извършения due diligence от участие в процедурата по обособена позиция III с размер на предоставения ресурс – 135 500 000 лв. бе отстранен кандидатът „Регионален фонд за градско развитие“ АД. Изпратени са покани до двамата участници за подаване на първоначални оферти по останалите позиции, за които кандидатстват, които са отворени публично на 04.06.2018 г. Между 18-ти и 26-ти юни са проведени преговори между ФМФИБ и двамата кандидати, които имат за цел да се договорят възможно най-благоприятни условия за финансиране. В публично заседание на Комисията, проведено на 24.07.2018 г., са отворени окончателните оферти и разгласени ценовите предложения на участниците. С решение № ОП-Д-49/13.08.2018 г. на изпълнителния директор на ФМФИБ са обявени изпълнителите по трите обособени позиции, както следва:

✓ ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ за изпълнител на обществената поръчка по обособена позиция № I „Изпълнение на финансов инструмент Фонд за градско развитие, финансиран със средства от ОПРР 2014-2020 с размер на предоставения финансов ресурс - 44,69 млн. евро;

✓ „Регионален фонд за градско развитие“ АД за изпълнител на обществената поръчка по обособена позиция № II „Изпълнение на финансов инструмент Фонд за градско развитие, финансиран със средства от ОПРР 2014-2020 с размер на предоставения финансов ресурс - 66,67 млн. евро;

✓ ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ за изпълнител на обществената поръчка по обособена позиция № III „Изпълнение на финансов инструмент Фонд за градско развитие, финансиран със средства от ОПРР 2014-2020 с размер на предоставения финансов ресурс - 69,28 млн. евро.

С подписаните на 20.09.2018 г. Оперативни споразумения с избраните посредници е разпределен целият ресурс от ОПРР за изпълнение на финансови инструменти в периода 2014-2020 г. През четвъртото тримесечие на 2018 г. УО на ОПРР, съвместно с ФМФИБ, оказваше методическа подкрепа на избраните посредници, с оглед стартиране на същинската дейност по изпълнение на инструментите по програмата. От страна на ФМФИБ бе направен преглед и на всички изпратени от Финансовите посредници документи за изпълнение на предварителните условия съгласно договорените клаузи на Оперативните споразумения.

Основният акцент в последните месеци на 2018 г. бе свързан с постигане на етапните цели, заложи в Инвестиционната стратегия и най-вече тези, свързани с изпълнение на етапните цели на Оперативната програма. С оглед кратките срокове между подписването на Оперативните споразумения и края на годината бе създадена организация за своевременна координация на действията на всички страни в процеса. Организиран бяха редица съвместни работни срещи с избраните Финансови посредници за изпълнение на трите фонда за градско развитие и представители на УО на ОПРР. На срещите бяха обсъдени: актуализирането на Детайлните правила за комбинирана подкрепа, предложени от УО на ОПРР, като ключов документ, свързан с изпълнението на инструмента от страна на посредниците; напредъка на финансовите посредници при подготовката на проекти по ПОБ в изпълнение на междинните цели за

2018 г.; идентифицираните нови проекти по ПО1 и ПО6 на програмата; изпълнението на предварителните условия по сключените Оперативни споразумения, както и други въпроси, свързани с комбинирането на финансовата подкрепа чрез БФП и ФИ; казуси, поставени от потенциални крайни получатели при подготовка на документи за кандидатстване, нередности при изпълнение на проектите и др. УО на ОПРР и ФМФИБ определиха и своите наблюдатели в Инвестиционните комитети на трите ФГР.

В хода на процедурата за избор на финансови посредници за изпълнение на финансов инструмент Фонд за градско развитие, Управляващият орган на ОПРР отправи предложение за отпадане на изискването за становище от независим експерт по отношение на обемно-пространственото решение на съответния обект от национално и световно значение. Мотивите за това са неговото припокриване със становищата, предоставяни от страна на НИКН. Във връзка с това и предвид факта, че изискването за експертно становище, изготвено от независим експерт е залегнало в Инвестиционната стратегия, бе подготвено и подписано допълнително споразумение към Финансовото споразумение с ФМФИБ. Промяната бе отразена и в Детайлните правила за предоставяне на комбинирана подкрепа чрез ФИ и БФП.

Предвид спецификата при мониторинга, отчитането и верификация на разходите, финансирани с БФП спрямо разходите финансирани с подкрепа чрез финансови инструменти, в Детайлните правила бе разписан и по-подробен механизъм в тази връзка. Към крайната дата на отчетния период преговорите между страните по Детайлните правила все още продължават.

Степента на изпълнение на заложените в ОПРР междинни цели по отношение на приноса на финансовите инструменти към етапните цели по програмата към 31 декември 2018 г. е както следва:

✓ **Сертифицирани средства**

Инвестиционната стратегия към Финансовото споразумение въвежда изискването към 31.12.2018 г., да е сертифицирана сума в размер на минимум 39 403 165 евро общо по ПО 1 и ПО 6. Заложените междинни цели за този индикатор са изпълнени с усвояването на първия транш от страна на ФМФИБ.

✓ **Изискване за създаден финансов инструмент за развитие на туризма**

Целта за създаден финансов инструмент за развитие на туризма съставлява ключов етап на изпълнение по Приоритетна ос 6 на Програмата към края на 2018 г. Договорената структура в подписаното между ФМФИБ и ОПРР Финансово споразумение включва управление на финансовия ресурс по Приоритетни оси 1 и 6 в рамките на един и същ финансов инструмент. В края на месец септември 2018 г., ФМФИБ подписа три Оперативни споразумения с избраните мениджъри на трите предвидени Фонда за градско развитие, включително договаряйки целия наличен ресурс по Приоритетна ос 6. В допълнение, оперативните споразумения за създаване и управление на ФГР уреждат всички необходими правоотношения между ФМФИБ и финансовия посредник в тази връзка. Документът въвежда задължения за изпълнение на инструмента във връзка с развитието на туризма, както и за постигане на съответни цели по Приоритетна ос 6. Предвид горното, целта е отчетена като изпълнена.

✓ **Установен механизъм за комбиниране на подкрепа**

След подписване на финансовото споразумение УО на ОПРР и ФМФИБ съвместно разработиха Детайлни правила за предоставяне на съвместна подкрепа чрез БФП и финансови инструменти. Правилата са подписани от страните през февруари 2017 г. Те са въведени в Техническата спецификация за финансовия инструмент като

част от условията за изпълнение на поръчката за избор на посредник за прилагането на Фонда за градско развитие. През 2018 г. УО на ОПРР предложи на ФМФИБ подписаните Детайлни правила да бъдат изменени и допълнени. След проведени обсъждания между двете страни, през месец декември 2018 г., ФМФИБ и УО на ОПРР в сътрудничество подготвиха финална версия на актуализираните текстове на Детайлните правила за комбинирана подкрепа. Предвид посоченото, целта за установен механизъм за комбиниране на подкрепа чрез ФИ и БФП следва да бъде отчетена като постигната още към м. февруари 2017 г.

✓ **Започнати СМР за някои инвестиции**

В подписаното между УО на ОПРР и ФМФИБ Финансово споразумение е заложена цел за стартиране на строително-монтажни работи във връзка с поне един проект по приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ до края на 2018 г. Посочената цел е залегнала и в подписаните с посредниците Оперативни споразумения. Като част от процедурата по избор, ФГР са представили списъци с индикативни проекти по приоритетни оси 1 и 6. Предвид спецификата на тези проекти и необходимите разрешителни за тяхното стартиране, в повечето случаи се очаква започване на строително-монтажни работи през 2019 г. Същевременно, съгласно предоставената информация от РФГР АД, през декември 2018 г. успешно е започнала работата по проект, приложим по условията за допустимост на Приоритетна ос 6, а община Видин е стартирала строително-монтажни работи в края на декември 2018 г., като тези обстоятелства са отразени и в ИСУН 2020. В допълнение, посредникът вече е предоставил оферта на общината за финансиране на проекта и очаква формално одобрение съгласно вътрешните си правила.

✓ **Допълнителни ключови индикатори**

Инвестиционната стратегия към Финансовото споразумение предвижда и допълнителен индикатор, извън включените в рамката за изпълнение на програмата, като поставя изисквания за постигане на минимални размери на договорените от крайни получатели средства. Индикаторите са пренесени в Оперативните споразумения под формата на изисквания за изпълнение и са приети от финансовите посредници.

Финансовите посредници са поели различни задължения във връзка с темпа, начина и подхода за изпълнение на инструмента, представени в техническите им предложения, респективно в Бизнес плановете и Инвестиционните стратегии към подписаните с тях споразумения. Проследяването на постигането на индикаторите ще стартира след изпълнение от страна на посредниците на предварителните условия за усвояване на средствата по програмата.

9. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ

Неприложимо.

10. НАПРЕДЪК В ИЗГОТВЯНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ И СЪВМЕСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ

10.1. Големи проекти

По ОПРР се предвиждат два големи проекта, по смисъла на чл. 100 от Общия Регламент 1303/2013.

Проект „Модернизация на системата за спешна медицинска помощ“:

Големият проект по приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“ е с бенефициент Министерство на здравеопазването, чрез който се предвижда модернизация на системата за спешна медицинска помощ в България. На Десетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 са одобрени методология и критерии за подбор на проекти по процедура „Регионална здравна инфраструктура“ по приоритетна ос 4. На 22.12.2017 г. е публикуван официално пакетът документи за кандидатстване по процедурата.

В рамките на предварително определения срок – 12.05.2018 г. Министерство на здравеопазването е кандидатствало с подаване на голям проект чрез системата ИСУН 2020. Проектното предложение е одобрено от страна на УО на ОПРР и на 11.09.2018 г. проекта е изпратен в ЕК чрез системата SFC, съгласно чл. 102, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. С Решение № 750/19.10.2018 г. на Министерски съвет е дадено съгласие РУО на ОПРР да подпише административен договор за предоставяне на БФП с Министерство на здравеопазването за изпълнение на проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ и на 23.10.2018 г. административния договор е подписан. На 13.12.2018 г. с Решение на ЕК проекта е одобрен без забележки, вследствие на което е постигната етапната цел.

С оглед на обхвата на предвидените по проекта инвестиции, за чието изпълнение е необходимо да се предвиди достатъчно продължителен период от време и предвид напредналия етап от изпълнение на ОПРР, от страна на Министерство на здравеопазването беше публикувано предварително процедурата за доставка на 400 линейки. Обществената поръчка беше разделена на 4 обособени позиции, като в рамките на посочения срок за участие са подадени оферти само за 2 от обособени позиции. За останалите две обособени позиции на 12.10.2018 г. е публикувано Решение за откриване отново на процедурата за получаване на оферти в срок до 05.12.2018 г. В рамките на определения срок са получени общо седем оферти по двете обособени позиции.

За другите две обособени позиции с избрания изпълнител на 15.11.2018 г. бяха подписани договорите за доставка на общо 280 бр. линейки. След подписването на двата договора, Министерство на здравеопазването съгласно изискванията на ДБФП е подадено искане за аванс на стойност 57 225 746,44 лв. (29 259 508,35 евро) към УО на ОПРР, като същия е изплатен на бенефициента.

Проект „Интегриран столичен градски транспорт – фаза II“:

Проект „Интегриран Столичен градски транспорт – фаза II“ е втория голям проект по ОПРР с конкретен бенефициент Столична община. По проекта се предвижда да бъдат реконструирани две трамвайни трасета, да бъдат доставени 13 броя нови трамвайни мотриси и да бъде надградена интелигентната система за управление на трафика. УО на ОПРР е изпратил проекта за независима оценка на качеството от JASPERS IQR.

На 29.06.18 г. е представен положителен доклад за нотификация на проекта към ЕК. На 05.07.2018 г. проекта е изпратен в ЕК чрез системата SFC за получаване на решение за одобрение на голям проект. В рамките на 3 месечния срок съгласно чл. 102,

ал. 1 от Регламент 1303/2013 ЕК на 08.10.2018 година Европейската комисия (ЕК) одобри с мълчаливо съгласие проекта. Към момента в рамките на проекта е сключен договор с изпълнител за „Реконструкция на трамваен релсов път по ул. "Каменоделска" от кръстовището с бул. "К. Стоилов" до крайно трамвайно ухo "Орландовци" и е открита строителна площадка (издаден е Протокол 2а). В допълнение стартирала е дейността по "Доставка и монтаж на 220 електронни информационни табла" и "Доставка и монтаж на оборудване за сигнализация за преминаване с приоритет по обособени трамвайни трасета и главни транспортни коридори“. Подписан е и договор с изпълнител на доставка на 13 броя нископодови съчленени трамвайни мотриси.

Таблица 12. Големи проекти

Проект	Номер по ССИ	Статус на ГП 1.приключен 2.одобрен 3.представен 4.планиран за нотифициране /представяне на Комисията	Общ размер на инвестициите	Общ размер на допустимите разходи	Планирана нотификация/дата на представянето (ако е приложено) (година, тримесечие)	Дата на мълчаливо съгласие/одобрение от Комисията (ако е приложено) (година, тримесечие)	Планирано започване на изпълнение (година, тримесечие)	Планирана дата на приключване (година, тримесечие)	Приоритет/ос/инвестиционни приоритети	Настоящ етап на реализация в настоящия етап на реализация — физически напредък Основен етап на изпълнение на проекта 1.приключен/действащ; 2.напреднало изграждане; 3.изграждане; 4.обществена поръчка; 5.проектиране	Настоящ етап на реализация — физически напредък Основен етап на изпълнение на проекта 1.приключен/действащ; 2.напреднало изграждане; 3.изграждане; 4.обществена поръчка; 5.проектиране	Основни крайни продукти	Дата на подписване на първия договор за извършване на строителни работи	Забележки (ако е необходимо)
Интегриран Столичен градски транспорт – Фаза II	2018BG16RFMR001	Одобрен	64 159 943,29	54 878 744,39	2018 г., второ тримесечие	08.10.2018	2018 г., първо тримесечие	2021 г., първо тримесечие	Приоритет на ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, инв, приоритет „4е - Насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално	0	Изграждане/обявяване на обществена поръчка	Общата дължина на реконструираните трамвайни линии 19,44 км; Доставка на 13 бр. нови нови нископодови съчленени трамвайни мотриси; Надграждане на интелигентната	17.09.2018	Всички договори с изпълнители са сключени с изключение на компонент 3 Реконструкция на трамваен релсов път по бул. "Цар Борис III" от ухото "Княжево" до ухото "Съдебна палата", без участие на пл. "Руски паметник" и кръстовището на бул. "Цар

									в градските райони, включително насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата“			система за управление на трафика и на съществуващата система за информация на пътниците в реално време		Борис III и бул. "Г. Делчев".
Подобряване на системата за спешна медицинска помощ	2018BG16RFMP002	Одобрен	83 597 313,00	83 597 313,00	2018г. четвърто тримесечие	13.12. 2018	2018 г., второ тримесечие	2021 г., второ тримесечие	Приоритетна ос 4: „Регионална здравна инфраструктура“	0	Обявени обществен и поръчки/подписани договори за доставка на линейки	Доставка на оборудване и реконструкция/ново строителство на отделенията и центровете за спешна медицинска помощ. Доставка на 400 бр. линейки	НП	

10.2. Съвместни планове за действие

Неприложимо.

ЧАСТ Б

11. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

11.1 Информация в част А и напредък в постигане на целите на програмата, включително приноса на ЕСИФ за промените в стойността на индикаторите за резултат в случаите, в които е налице доказателствен материал от оценките

През 2018 г. не са извършвани външни оценки на изпълнението на ОПРР 2014-2020.

Работна група от експерти в УО изготви вътрешни анализи и прогноза за постигане на етапните цели по индикаторите в рамката за изпълнение на ОПРР 2014-2020 към 31 март, 30 юни, 30 септември и 30 ноември 2018 г. в контекста на предстоящия преглед на изпълнението през 2019 г., съгласно чл. 21 от Общия Регламент 1303/2013. Анализите са в съответствие с въведения от ЕК гъвкав подход за отчитане на постигнатите стойности по етапните цели, съгласно изменението на чл. 5 (3) на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 с Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/276 от 23.02.2018 г. и изменението на Указание на ЕК за рамката, прегледа и резерва за изпълнение от 19.06.2018 г. Основната цел на анализите е да се идентифицират основните рискове по отношение постигането на етапните цели. Изготвените анализи извеждат основни констатации, изводи и препоръки, като предлагат предприемане на конкретни стъпки от страна на УО на ОПРР, с оглед минимизиране на риска от непостигане на етапните цели.

По отношение на **Специфична цел „Подобряване на условията за модерни образователни услуги“** по *Инвестиционен приоритет 1 (10а) „Инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение“* по **Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“** до 31.12.2018 г. са модернизирани 15 образователни институции с капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование 3 593 лица, от които 463 представители от маргинализираните групи, включително роми, ползващи модернизираната образователна инфраструктура. Общата целева стойност по индикатора за капацитет, заложен по проектите е 118 794 лица, с която ще се постигне заложената целева стойност от 97 406 лица към 2023 г. Постигнатата стойност по индикатора за резултат „Дял на модернизираните образователни институции“ се е повишила от 8,53% базова стойност към 2013 г. на 9,69%. Общата целева стойност по 39 сключени ДБФП е 225 образователни институции, с която ще се постигне заложената целева стойност от 14,1%.

По отношение на **Специфична цел 1: „Повишаване на енергийната ефективност в жилищния сектор“** по *Инвестиционен приоритет 2 (4с) „Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното*

енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор“ до 31.12.2018 г. са обновени 10 сгради със 151 домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление и е постигнато годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 672,20 тона CO₂ екв. Общата целева стойност по 13 сключени ДБФП е 117 обновени жилищни сгради и очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 6 940,60 тона CO₂ екв. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Крайно енергийно потребление от домакинства“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 2: „Повишаване на енергийната ефективност на публични сгради“** до 31.12.2018 г. е обновена 1 сграда (РС ПБЗН) и е постигнато понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради с 244 970 kWh/г. и годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 38,90 тона CO₂ екв. Общата целева стойност по 20 сключени ДБФП е 26 обновени сгради (на общинска и държавна администрация, РПУ и РС ПБЗН), понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради с 16 274 857,92 kWh/г. и очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 4 609,49 тона CO₂ екв. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Крайно енергийно потребление от публичната администрация, търговията и услугите“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел „Развитие на екологичен и устойчив градски транспорт“** по *Инвестиционен приоритет 3 (4e) „Насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално в градските райони, включително насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата“* до 31.12.2018 г. е постигнато подобрение на 1,93 км дължина на нови или подобрени линии на обществения транспорт. Общата целева стойност по 10 сключени ДБФП е 344,54 км, очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 2 432,50 тона CO₂ екв. и 91 308 845 пътувания с обществен градски транспорт по нови или подобрени линии на обществения транспорт. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикаторите за резултат „Дял на пътувания с обществен градски транспорт“ и „Количество на фини прахови частици в градовете“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 1: „Подобряване на качеството на градската среда“** по *Инвестиционен приоритет 4 (6e) „Предприемане на действия за подобряване на градската среда, ревитализиране на градове, регенериране и обеззаразяване на промишлени зони (включително зони в процес на преобразуване), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване“* до 31.12.2018 г. е постигнато рехабилитиране на 497 967 кв. м незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони. Общата целева стойност по 40 сключени ДБФП е 4 045 454,56 кв. м., с която се постига целевата стойност от 3 184 724 кв. м към 2023 г. Постигнатата стойност по индикатора за резултат „Дял от населението, ползващо се от подобрена градска среда“ се е повишила от 40,09% базова стойност на 55,84%, с което е постигната целевата стойност за 2023 г.

По отношение на **Специфична цел 2: „Подобряване на инвестиционната активност в градовете, чрез възстановяване на зони с потенциал за икономическо**

развитие“ до 31.12.2018 г. е постигната рехабилитация на 7,26 хектара. Общата целева стойност по 4 сключени ДБФП е 10,37 хектара. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 1: „Подобряване на жилищните условия за маргинализирани групи от населението, включително ромите“** по *Инвестиционен приоритет 5 (9а) „Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността“* до 31.12.2018 г. няма постигната стойност. Общата целева стойност по 7 сключени ДБФП е 473 рехабилитирани жилища в градските райони и 819 представители на маргинализирани групи, включително роми с подобрени жилищни условия, с която ще има съществен напредък (1 724 лица) при базова стойност 905 лица в постигането на целевата стойност към 2023 г. (2 833 лица) по индикатора за резултат.

По отношение на **Специфична цел 2: „Подобряване на условията за модерни социални услуги“** до 31.12.2018 г. няма постигната стойност по индикаторите за продукт и резултат. Общата целева стойност по 6 сключени ДБФП е модернизиране на 7 бр. обекти за социални услуги и население, ползващо подобрени социални услуги – 6 320 лица.

По отношение на **Специфична цел 3: „Подобрен достъп за практикуване на масов спорт и културни услуги в градовете“** до 31.12.2018 г. няма сключени договори.

По отношение на **Специфична цел 1: „Повишаване на енергийната ефективност в жилищния сектор в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система“** по *Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“* до 31.12.2018 г. са обновени 64 сгради с 867 домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление и е постигнато годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 2 221,8 тона CO₂ екв. Общата целева стойност по 63 сключени ДБФП е 400 обновени жилищни сгради и очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 13 237,87 тона CO₂ екв. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Крайно енергийно потребление от домакинства“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 2: „Повишаване на енергийната ефективност на обществените сгради в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система“** до 31.12.2018 г. са обновени 49 сгради (на образователна, културна и социална инфраструктура, общинска и държавна администрация, РПУ, ГПУ и РС ПБЗН) и е постигнато понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради с 14 641 832,00 kWh/г. и годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 3 795,68 тона CO₂ екв. Общата целева стойност по 107 сключени ДБФП е 172 обновени сгради, понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради с 55 071 417,85 kWh/г. и очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 14 526,94

тона CO₂ екв. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Крайно енергийно потребление от публичната администрация, търговията и услугите“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел „Подобряване на условията за модерни образователни услуги“** по **Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“** до 31.12.2018 г. са модернизирани 7 образователни институции с капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование 2 154 лица, от които 834 представители от маргинализираните групи, включително роми, ползващи модернизирания образователна инфраструктура. Общата целева стойност по индикатора за капацитет, заложен по проектите е 132 986 лица, с която ще се постигне заложената целева стойност от 103 876 лица към 2023 г. Постигнатата стойност по индикатора за резултат „Дял на модернизирания образователни институции“ се е повишила от 8,53% базова стойност към 2013 г. на 9,50%. Общата целева стойност по 58 сключени ДБФП е 162 образователни институции, с която ще има съществен напредък (13,13%) по заложената целева стойност от 16,09%.

По отношение на **Специфична цел 1: „Подобрен достъп до спешна медицинска помощ, с възможности за спешна диагностика, лечение и наблюдение до 24 ч.“** по **Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“** до 31.12.2018 г. няма постигната стойност по индикаторите за продукт и резултат. По сключения голям проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ се предвижда модернизирани на 237 обекта на спешна медицинска помощ и закупуване на 400 съвременни санитарни превозни средства (линейки), както и постигане на целевата стойност на индикатора за резултат „Население с 30 минутен достъп до спешна медицинска помощ за 24 часова лечение и наблюдение“ от 7 045 677 лица.

По отношение на **Специфична цел 2: „Намаляване на броя хоспитализации в здравната система“** до 31.12.2018 г. няма сключен договор.

По отношение на **Специфична цел „Подобряване на регионалната социална инфраструктура за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни“** по **Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“** до 31.12.2018 г. е постигната подкрепа на 2 бр. обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация с капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование – 90 лица. Общата целева стойност по индикаторите за брой обекти и капацитет, заложен по проектите е 164 обекта и 8 241 лица, с които ще се постигнат заложените целеви стойности от 138 обекта и 408 лица към 2023 г. Постигнатата стойност по индикатора за резултат „Дял на социалната инфраструктура за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни“ е намаляла от 10,61% базова стойност към 2013 г. на 5,47% поради по-късното сключване на договори за БФП. Общата целева стойност по 59 сключени ДБФП е 164 обекта с капацитет 8 241 лица, с която ще се постигне (38,03%) заложената целева стойност от 24,16%.

По отношение на **Специфична цел „Повишаване на туристическото предлагане на паметници на културата от национално и световно значение“** по **Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“** до 31.12.2018 г. няма постигната стойност по индикаторите за продукт и резултат. По сключения договор „Управление на предоставените с финансово споразумение средства по Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ за финансови инструменти по ОПРР 2014-2020, посредством Фонд на

Фондовете“ се предвижда разработване на 18 туристически продукта за обектите на културното наследство от национално и световно значение и ръст в очаквания брой посещения на подпомогнатите обекти на културното или природното наследство и туристически атракции с 482 034 посещения/година. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикатора за резултат „Вътрешно потребление на туризъм“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел: „Подобряване на свързаността и достъпността до ТЕН-Т мрежата за товари и пътници“** по **Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“** до 31.12.2018 г. няма постигната стойност по индикаторите за продукт и резултат. Общата целева стойност по 25 сключени ДБФП е дължина на реконструирани или модернизирани пътища – 439,28 км. Приносът на програмата и ЕСИФ за промяната в стойността на индикаторите за резултат „Пътникопоток“ и „Товаропоток“ ще бъде оценен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 1: „Повишаване ефективността на Управляващия орган“** по **Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“** индикаторите за резултат „Средно време, необходимо за плащане на бенефициента от датата да подаване на искането за възстановяване“ и „Усреднено време за одобряване на проект (между подаването на проекта и подписването на договор)“ ще бъдат измерени при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 2: „Подобряване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР 2014-2020 г.“** до 31.12.2018 г. са обучени 531 служители на бенефициентите. Общата целева стойност по 68 сключени ДБФП е 1 670 служители. Индикаторът за резултат „Ниво на удовлетвореност на бенефициентите на ОПРР 2014-2020 от техническа помощ и обучения“ ще бъде измерен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

По отношение на **Специфична цел 3: „Повишаване на обществената информираност относно ОПРР 2014-2020“** до 31.12.2018 г. са проведени 18 информационни кампании и дейности за публичност. Индикаторът за резултат „Повишаване на обществената информираност относно ОПРР 2014-2020“ ще бъде измерен при извършването на предстоящата оценка на въздействието на програмата.

11.2. Специфичните действия, предприети за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминацията, по-специално насърчаване на достъпността за хората с увреждания, и разпоредбите, въведени, за да се гарантира интегрирането на аспекта за равенството между половете в оперативната програма и в операциите

Насърчаване на равенството между мъжете и жените и недискриминацията се вземат предвид на всеки етап от изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. Тези принципи се съблюдават още при разработването на критериите за подбор на проектите, одобрявани от КН, като за всяка приоритетна ос и всяка процедура по оперативната програма задължително се включва критерий за оценка на съответствието с хоризонталните политики (включително насърчаване на равнопоставеността и социалното включване).

В Процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПРР 2014-2020 г. са включени съответните процедури и контроли, гарантиращи изпълнението на хоризонталните принципи, както при подготовката на пакетите документи за кандидатстване, така и при изпълнението на проектите и одобрението на исканията за плащане. Критериите за съответствие с принципите за недискриминация и осигуряване на равни възможности се включват в Насоките за кандидатстване по отделните процедури и това съответствие се проверява при оценката на проектните предложения: кандидатите за БФП са длъжни да представят съответната обосновка във формуляра за кандидатстване. Тъй като ОПРР финансира инвестиции в инфраструктура и сгради, всички проекти по програмата задължително включват хоризонтална дейност за осигуряване на достъпна архитектурна среда, а при оценката на проектните предложения се оценява съответствието с Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.

Съответствието с хоризонталните принципи за недискриминация и осигуряване на равенство се проверява и на етапа на изпълнението на сключените договори за предоставяне на БФП, като в Контролния лист за подготовка и изпълнение на проверка на място е включен съответен критерий за проверка на мерките за равенство между половете, недискриминация и достъпност. При подаване на искане за плащане бенефициентите задължително подават декларация за съответствие на изпълнените дейности с хоризонталните политики на ЕС (Равни възможности – равенство между половете, недискриминация и достъпност, устойчиво развитие и опазване на околната среда), в която подробно описват какви мерки за равенство и достъпност са изпълнени и как е осигурено съответствие с изискванията за недискриминация. Наличието на такава декларация се проверява и при попълване на контролните листа за проверка на исканията за плащане.

Следва да се има предвид също, че ОПРР целенасочено подпомага осигуряването на равенство и социално включване чрез инвестициите в социална инфраструктура по Приоритетна ос 1 (чрез инфраструктура за предоставяне на 4 вида социални услуги и осигуряване на социални жилища за уязвими групи) и по Приоритетна ос 5 (мерките за деинституционализация на деца и на възрастни хора). Целеви групи по проектите са най-уязвимите групи в обществото, включително хора с увреждания, жени, пострадали от насилие, самотни родители, многодетни семейства, деца. Големият проект по Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“ също подпомага равенството, тъй като цели да осигури равен достъп до спешна медицинска помощ на цялото население в страната. Всички останали приоритети по ОПРР също индиректно подпомагат осигуряването на равен достъп до услуги и недискриминация.

11.3. Устойчиво развитие

Принципите за устойчиво развитие са част от хоризонталните политики и в тази връзка, също като принципите за осигуряване на равенство, се спазват на всеки етап от изпълнението на ОПРР 2014-2020 г.: съответните изисквания се включват в критериите за подбор на операциите и в насоките за кандидатстване, спазването им се проверява чрез съответните критерии и контроли при оценката на проектните предложения, при изпълнението на договорите за БФП, при мониторинга на проектите (проверките на място) и одобрението на плащанията.

При дефинирането на критериите за подбор на проекти се вземат предвид мерките и условията за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите последствия от прилагането на ОПРР 2014-2020, съгласно Становище 7-4/2013 на МОСВ по екологичната оценка на ОПРР.

Изискванията към проектите и тяхното изпълнение, произтичащи от цитираното становище, както и от Насоките на интегриране на политиката за околната среда (ПОС) и политиката за изменение на климата (ПИК) в Европейските структурни и инвестиционни фондове, се включват във всички документи, издадени от УО на ОПРР, където е приложимо. Всички инвестиционни проекти, финансирани в рамките на проектни предложения по ОПРР, подлежат на задължително съгласуване с Министерство на околната среда и водите (МОСВ) или съответната регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) за определяне на приложимите процедури по Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Закона за биологичното разнообразие. В тази връзка задължително изискване към проектите, финансирани по ОПРР, е наличието на положително решение/становище от проведени процедури по реда на горесцитираните нормативни актове, като това е подробно описано в Насоките за кандидатстване по всяка процедура и изпълнението на изискването се проверява при оценката на проектните предложения. За проекти, които ще бъдат изпълнявани на инженеринг съответствието с приложимите изисквания се проследяват на етапа на изпълнение, а всяко искане за възстановяване на средства, подадено от бенефициента следва да бъде придружено от декларация за съответствие на изпълнените дейности с хоризонталните политики на ЕС.

Важно е да се отбележи, че принципите за устойчиво развитие са основополагащи и водещи още при определяне на дизайна на оперативната програма и в тази връзка всички интервенции по ОПРР в една или друга степен допринасят към изпълнение на политиките за опазване на околната среда и политиките в отговор на измененията в климата. Така например всички интервенции в сгради, финансирани по ОПРР задължително включват мерки за енергийна ефективност с цел постигане най-малко на клас „С“ на енергопотребление на сградите, а задължително изискване на етапа на кандидатстване е представянето на обследване за енергийна ефективност (за съществуващи сгради). Същевременно с пряк принос към политиката за устойчиво развитие са мерките за интегриран градски транспорт и градска среда по Приоритетна ос 1, както и мерките за енергийна ефективност по Приоритетни оси 1 и 2 на ОПРР. В подкрепа на политиките за устойчиво развитие със спестения ресурс по Приоритетна ос 2 през 2018 г. УО на ОПРР публикува втора процедура за предоставяне на БФП за изпълнение на мерки за енергийна ефективност в периферните райони, в рамките на която се финансират проектните предложения с най-висок принос към индикаторите за енергийни спестявания и намаляване на вредните емисии.

11.4. Докладване относно подкрепата, използвана за целите във връзка с изменението на климата

Стойностите са изчислени автоматично в SFC2014 въз основа на данните за категоризация.

11.5 Роля на партньорите в изпълнението на програмата

През 2018 г. са проведени две присъствени заседания (Единадесето и Дванадесето) на КН на ОПРР, който е реалната платформа за участие на партньорите и заинтересованите страни в изпълнението на програмата. На тези заседания са разгледани и обсъдени ключови въпроси и са взети важни решения, свързани с изпълнението и управлението на ОПРР – одобряване на изменение на ОПРР, одобряване на индикативна годишна работна програма, обсъждане на напредъка в изпълнението на програмата и т.н.

12. ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ И ОЦЕНКА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 111, ПАРАГРАФ 4, ПЪРВА АЛИНЕЯ, БУКВИ а) и б) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013

12.1 Напредък по изпълнението на плана за оценка и предприетите действия във връзка с констатациите от извършените оценки

През 2018 г. не са извършвани оценки на изпълнението на ОПРР, съгласно Плана за оценка на програмата.

Решенията по процедура по ЗОП с предмет: „Осъществяване на средносрочна оценка на оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020“ бяха обжалвани пред съответните инстанции, което фактически спря нейното изпълнение. Достигнатият нов етап в изпълнението на Програмата, обуславящ необходимостта от извършване на детайлни анализи за ефекта и въздействието от прилаганите политики върху целевите територии, за сметка на оценка на подготовката и готовността за прилагане и изпълнение на политиките, както и дългият процес на обжалване по средносрочната оценка, наложи предприемането на стъпки по актуализация на Плана за оценка на ОПРР. Процесът беше финализиран с представено и одобрено от КН второ изменение на Плана за оценка на ОПРР на заседание, проведено в периода 28.02-01.03.19 г. Допълващи аргументи за актуализиране на Плана за оценка са извършеният вътрешен Анализ на изпълнението на рамката за изпълнение, както и отпадналата необходимост от извършване на част от тематичните оценки в средносрочната оценка.

През 2019 г. предстои стартиране на открита процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП с предмет: „Осъществяване на оценка на въздействието на оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020“.

12.2 Резултати от мерките за информиране и публичност относно фондовете, провеждани в рамките на комуникационната стратегия

В изпълнение на Националната комуникационна стратегия, Проектът на Годишния план за дейностите (ГПД) за информация и комуникация на ОПРР 2014-2020 г. за 2018 г. е одобрен от ЦКЗ на 18.01.2018 г. и е представен на КН на ОПРР на 06.02.2018 г., след одобрение от Ръководителя на УО на ОПРР. Проектът на ГПД е разработен от работна група, назначена със Заповед № РД-02-36-1233/16.11.2017 г. от РУО на ОПРР.

В изпълнение на ГПД на ОПРР 2014-2020 г. през 2018 г. са проведени **25 информационни събития**, включително 2 заседания на КН на ОПРР 2014-2020 г. в гр. София и к.к. Слънчев бряг /11-^{то} заседание на 06.02.2018 г., 12-^{то} заседание на 15-16.05.2018 г. и 23 информационни дни, работни срещи, семинари за бенефициенти и

широката общественост. Съгласно регистрационните списъци, в информационните събития са взели участие над 5 000 човека от целевите групи на ОПРР 2014-2020 г.

През отчетения период в зала 3.1. на НДК на 05.12.2018 г. се проведе Годишно информационно събитие, на него присъстваха 112 участника. По време на събитието бяха представени изпълнението и напредъка по ОПРР 2014-2020, както и постигнатите резултати от провеждането на основната публична информационна кампания за популяризиране на ОПРР – „Моят град е моята крепост“. Партньор на образователно-патриотичната кампания беше Министерство на науката и образованието. Кампанията беше насочена към учениците във възрастова група 12 - 14 години (5-7 клас) и се проведе в 4 града, в които участваха отбори от ученици от всички съседни райони. Отборите бяха определени от МОН. Финалът на състезанията се проведе в София. Основните цели на кампанията „Моят град е моята крепост“ бяха да бъдат представени на младите хора по места най-големите реконструирани обекти и направените инвестиции по ОПРР по родните им места, както и поощряване и насърчване на младите хора да се отнасят отговорно към тяхното съхранение и опазване. Популяризирането на ОПРР сред младите хора беше направено чрез включване на най-известните сред тинейджърите ТВ водещи – Димитър Рачков и Васил Василев – Зуека, заедно с водещата на ТВ предаването „Аз обичам България“ – Евелина Павлова. Водещите задаваха въпроси на участниците в 3 състезателни кръга, които бяха свързани със знанията на децата за обновените обекти от културно-историческото наследство на България в съответния район, финансирани по проекти на ОПРР 2007-2013 и ОПРР 2014-2020, музикален кръг с поп и фолклорна музика и трети кръг с „колело на късмета“, с въпроси от 28 –те области на България. В рамките на кампанията бяха проведени 5 образователно-културни събития - 2 в Северна България и 2 в Южна България, и финално състезание в София. Общо във всички състезания взеха участие 28 отбора по 2 ученика от 5 до 7 клас от всички областни градове, определени от Министерство на образованието и науката, партньор в кампанията. Всички участници бяха подкрепени от 2698 ученици и учители в залите в петте града.

За постигане на максимална публичност и ефективност на кампанията „Моят град е моята крепост“ и визуализация на постигнатия напредък по ОПРР бяха сключени 13 договора с национални и регионални електронни медии след проведена процедура по чл. 13, ал.1, т. 5 от ЗОП за излъчване на материали от състезанията в 5-те града и обновени обекти по ОПРР. Излъчени са 2096 рубрики за кампанията „Моят град е моята крепост“, както и за напредъка и изпълнението на ОПРР 2014-2020 през 2018 г. В радио игрите и facebook страниците на радио N-joy, City, Fresh се включиха над 115 157 слушатели, които са отговорили на поставените въпроси. Чрез жребии бяха определени 65 участници в радио игрите, които получиха награди - рекламно-информационни материали от ОПРР. Достигната обща аудитория чрез излъчванията по договорите с националните и регионални медии беше 2 млн. 328 души.

През отчетния период са **изработени и разпространени 2 вида информационни материали в тираж от 400 бр.** по Договор № РД-02-37-18/06.06.2016 г., с предмет „Осигуряване на информационни материали за ОПРР 2014 -2020 г.“ и срок на действие 36 месеца (до 06.06.2019 г.) с изпълнител „ГРЕЙТ ЛЕВЪЛ КОНСУЛТИНГ“ ЕООД. През отчетния период са **изработени и доставени 35 артикула – 7 433 бр. рекламни материали и сувенири**, по:

1. Договор № РД-02-37-6/27.05.2016 г. по ОП 1 „Дизайн, изработка и доставка на рекламни материали и сувенири за приоритетни оси „Устойчиво и интегрирано

градско развитие“ и „Регионална пътна инфраструктура“ с изпълнител „БГМАП“ ООД, за 36 месеца;

2. Договор № РД-02-37-7/27.05.2016 г. по ОП 2 „Дизайн, изработка и доставка на рекламни материали и сувенири за приоритетни оси „Регионална образователна инфраструктура“, „Регионална здравна инфраструктура“ и „Регионална социална инфраструктура“ с изпълнител „БГМАП“ ООД, за 36 месеца;

3. Договор № РД-02-37-8/27.05.2016 г. по ОП 3 „Дизайн, изработка и доставка на рекламни материали и сувенири за Приоритетна ос „Регионален туризъм“ с изпълнител „ПРО СИСТЕМ“ ЕООД, за 36 месеца.

Всички изработени рекламни материали и сувенири са креативни, качествени, с актуална визия и са доставени в срок. В съответствие с Глава II на Регламента за изпълнение (ЕС) № 821/2014 г. и „Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г.“, са разпространени до целевите групи, за да се провокира интерес за възможностите за финансиране от ЕФРР и ОПРР 2014-2020 г., и постигане на позитивно обществено мнение и поведение към дейностите, финансирани от ЕС по ОПРР 2014-2020 г. като финансов инструмент за подобряване на развитието на България и качеството на живот.

С оглед спазване на принципите за максимална прозрачност и публичност на работата на УО на ОПРР на официалния сайт на Програмата се публикуват всички новини, документи, информация, указания, въпроси и отговори, касаещи изпълнението на процедури и напредъка по ОПРР 2014-2020 г.

В тази връзка през 2018 г. са изпратени общо 108 прессъобщения за популяризиране на дейностите и изпълнението на ОПРР 2014-2020. Публикувани са над 1839 бр. новини и материали, свързани с изпълнението на ОПРР и откриването на обекти по проекти и по договори в изпълнение през 2018 г.

Актуална информация се публикува и на единния информационен портал за Структурни фондове на ЕС в България – www.eufunds.bg, в изпълнение на изискването по Регламент 1303/2013 г., в частност и Националната комуникационна стратегия 2014-2020, „за поддържане на актуална информация за изпълнението на оперативните програми на единния информационен портал за Структурните фондове на ЕС в България, както и на интернет сайта на съответната оперативна програма“.

14. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО МОЖЕ ДА БЪДЕ ДОБАВЕНА В ЗАВИСИМОСТ ОТ СЪДЪРЖАНИЕТО И ЦЕЛИТЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА (член 111, параграф 4, втора алинея, букви а), б), в), г), ж) и з) от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

14.1 Напредък в прилагането на интегрирания подход към териториалното развитие, включително развитието на регионите, засегнати от демографски предизвикателства и неблагоприятни постоянни условия или природни бедствия, устойчивото развитие на градските райони и воденото от общностите местно развитие в рамките на оперативната програма

В основата на концепцията на ОПРР за балансирано регионално и териториално развитие е подкрепата на полицентрична териториална система от една страна, а от

друга – териториалното измерение на секторните политики от регионално значение. Голяма част от бюджета на програмата е насочен към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, която има за цел финансиране на проекти за устойчиво градско развитие в 10 града – центрове на растеж – и в мрежата от средни градове. Приоритетната ос се изпълнява в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) № 1301/2013 за ЕФРР на базата на интегриран подход, който цели да се даде възможност на местните градски власти да координират различните секторни политики, като се вземат предвид нуждите и потенциала на територията на най-ниско териториално равнище. В този смисъл основният приоритет на оперативната програма се фокусира върху нуждите и потенциала за развитие от местно значение, идентифицирани в рамките на градските стратегии – Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и инвестиционните програми към тях.

През 2016 г. са одобрени инвестиционните програми към интегрираните планове на всички 39 града и в съответствие с тях стартира подборът на проектите за градско развитие и тяхното изпълнение. Проектни предложения се подават текущо до 31.12.2019 г.

В резултат на извършен превантивен системен одит и с цел подобряване на подхода за изпълнение на приоритетната ос през 2017 г. са инициирани промени в насоките за кандидатстване по Приоритетна ос 1, които дават възможност на градовете да допълват инвестиционните си програми с нови проекти/проектни идеи, избрани на базата на обективни критерии от работни групи, включващи представители на съответните градски власти и на различни групи заинтересовани страни и партньори. По този начин се дава възможност на общините да адаптират инвестиционните си програми към измененията, настъпили след етапа на подготовка на програмите, и да изпълнят проектите, които ще имат най-голям принос към градското развитие и индикаторите на оперативната програма.

В допълнение, с цел да облекчи процедурите по актуализация на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, УО на ОПРР измени методическите насоки за подготовката и изпълнението им и включи допълнителна процедура за финално отчитане на изпълнението на плановете в края на програмния период, което ще даде възможност в плановете да бъдат отразени всички проекти, реализирани в подкрепа на целите им.

Към 31.12.2018 г. в рамките на Приоритетна ос 1 има приключили 6 проекта за финансиране на образователна инфраструктура, градска среда, енергийна ефективност и зони за икономическо развитие с обща стойност на отпуснатата БФП в размер на над 22 млн. евро. Към същата дата в процес на изпълнение са още 134 проекта за градско развитие на обща стойност на БФП 528 709 374,09 евро.

14.2 Напредък в осъществяването на действия за засилване на капацитета на органите на държавите членки и на бенефициерите за администриране и използване на средствата от фондовете

➤ Действия за засилване на капацитета на УО на ОПРР

С Решение на Министерски съвет № 792/17.12.2013 г., Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е определена за Управляващ орган на ОПРР 2014-2020.

Успоредно с това главната дирекция изпълнява и функциите на УО на ОП „Регионално развитие“, съгласно РМС №965/16.12.2005 г. до приключване на програмата.

Съгласно Постановление № 111 от 5 май 2016 г. на Министерския съвет, обнародвано в бр. 35 на Държавен вестник от 10.05.2016 г., е публикувано изменение и допълнение на Устройствения правилник на МРРБ, с което е променено името на Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Главна дирекция „Градско и регионално развитие“ (ГД ГРР).

С Постановление № 171 от 16 август 2017 г. на Министерския съвет, обнародвано в бр. 68 на Държавен вестник от 22.08.2017 г. е приет Устройствен правилник на МРРБ. Съгласно чл.28, ал.(1) т.1 от горепосочения правилник, Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ (ГД СППРР):

- ✓ изпълнява функциите на управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и всички произтичащи от това задължения и отговорности, съгласно регламентите на ЕС и Структурните и инвестиционните фондове;
- ✓ изпълнява функциите на управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. до етапа на нейното пълно приключване с всички произтичащи от това задължения и отговорности съгласно регламентите на ЕС, Структурните и Кохезионния фонд, както и националната нормативна уредба;
- ✓ изпълнява функциите на компетентен национален орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите, финансирани със средства от Фонд „Солидарност“ на ЕС, и всички произтичащи от това задължения и отговорности съгласно регламентите на ЕС и националното законодателство;
- ✓ подпомага и координира изпълнението на отговорностите на ведомството по провеждане на Председателството на Съвета на ЕС;
- ✓ осъществява дейности по формирането и провеждането на политики в областта на регионалното развитие и програмирането в съответствие с Европейските регламенти и националното законодателство.

Организационна структура на УО на ОПРР

ГД СППРР включва в състава си главен директор, двама заместник главни директори, пет отдела и четири сектора на централно равнище, както и 6 регионални отдела, както следва:

Структура	Щатни бройки: 138
ГД СППРР – централно ниво	
Главен директор	1
Заместник главен директор	2
Отдел „Оценка, информация и публичност“	7
Отдел „Стратегическо планиране и договаряне“	23, в т.ч.
Сектор „Стратегическо планиране и програмиране“	13, от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сектор „Договаряне“	9, от тях
Отдел „Мониторинг“	21
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел „Финансово управление и контрол“	23

Сектор „Финансов контрол“	11 + 1, от тях
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сектор „Счетоводна отчетност, разплащания и лоши вземания“	10 от тях
Отдел „Контрол на обществените поръчки и нередности“	11
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
ГД СППРР – регионални отдели	
Отдел „Северозападен район“ (Видин)	7
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Отдел „Северен централен район“ (Русе)	8
Отдел „Североизточен район“ (Варна)	8
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Отдел „Югозападен район“ (София)	9
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел „Южен централен район“ (Пловдив)	10
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел „Югоизточен район“ (Бургас)	8
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2

Регионалните отдели в ГД СППРР са териториални звена в районите от ниво 2. Те не са междинни звена по смисъла на чл. 2(18) на Регламент на Съвета (ЕО) № 1303/2013, тъй като те не са самостоятелни юридически лица, а са част от Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 г. – ГД СППРР при МРРБ. Те са на пряко подчинение на Ръководителя на УО (главен директор на ГД СППРР).

С оглед надграждането на знанията и уменията, укрепването на капацитета на всички служителите на ГД СППРР, включително и на регионалните отдели и подобряване на експертния им потенциал, се изпълняват дейности, свързани с укрепване на капацитета на УО на ОПРР в рамките на бюджетна линия BG16RFOP001-8.002-0002 „Бюджетна линия на отдел „Оценка, информация и публичност“ по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ на ОПРР 2014-2020 г. утвърдена със заповед РД-02-36-627/01.12.2015 г. и изменена със Заповед № РД-02-36-1156/ 23.10.2017 г. на заместник–министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Във връзка с необходимостта от укрепване и засилване на капацитета на УО на ОПРР, са осъществени следните дейности:

- ✓ на 16.03.2018 г. се проведе работна среща относно работа с инструмента за измерване на риска от измами и нередности АРАННЕ, предварителен контрол и нередности в гр. София;
- ✓ на 20.03.2018 г. се проведе работна среща с представители на Световната банка, Европейската комисия, ЦКЗ, ГД СППРР, относно изследванията на Световната банка и планирани промени в подхода за регионална политика в гр.София;
- ✓ на 25.04.2018 г. се проведе кръгла маса за провеждане на обществено обсъждане за определяне на нов териториален обхват на районите от ниво NUTS 2 в гр. София;
- ✓ в периода 21 и 22.06.2018 г. се проведе работна среща на УО на ОПРР 2014-2020 г. в Южна България;
- ✓ в периода 07-09.08.2018 г. в София се проведе работни срещи с представители на Световната банка, Централното координационно звено, Национален център за териториално развитие, НСОРБ, областни управители, кметове на общини,

представители на МРРБ и ГД „СППРР“, относно обсъждане на промени в подхода за регионална политика;

- ✓ на 03.10.2018 г. в гр. Хасково и на 05.10.2018 г. в гр. Плевен се проведоха работни срещи на УО на ОПРР със Световната банка и Регионалните съвети за развитие в гр. Хасково и гр. Плевен относно обсъждане на промени в подхода за регионална политика;
- ✓ на 07.11.2018 г. в гр. София се проведе дискусия за обсъждане на предлаганите от Министерство на регионалното развитие и благоустройството промени в Закона за регионалното развитие;

През отчетния период, за укрепването и засилването на административния капацитет, 114 експерти от УО на ОПРР са взели участие в общо 25 бр. обучения в страната и чужбина, които да гарантират ефективно изпълнение на всички необходими функции.

➤ *Действия за засилване на капацитета на бенефициентите по ОПРР*

С цел подобряване и укрепване на капацитета на бенефициентите в процесите на управлението и изпълнението на сключените договори за БФП по ОПРР 2014-2020 г., по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ се предоставя БФП чрез бюджетни линии на повечето бенефициенти по оперативната програма, чрез които бенефициентите могат да изпълняват дейности за подобряване на административния си капацитет.

Също така в под-дейност 2.3 на одобрената бюджетна линия на отдел ОИП № BG16RFOP001-8.002-0002 по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ на ОПРР 2014-2020 г. утвърдена със заповед РД-02-36-627/01.12.2015 г., изменена със Заповед № РД-02-36-1156/23.10.2017г. и изменена със Заповед № РД-02-36-179/06.02.2019г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството, се предвижда провеждане на семинари, информационни кампании, кръгли маси и фокус групи, за да се коригират слабостите, пропуските и дефицитите в капацитета на бенефициентите на ОПРР, както и за подобряване на ефективността им за изготвянето на проектни предложения.

През отчетния период, УО на ОПРР 2014-2020 г. организира и проведе работни срещи и информационни събития за повишаване капацитета на потенциалните бенефициенти на програмата, както следва:

- ✓ на 23.01.2018 г. - работна среща с представители на конкретни бенефициенти и Междинните звена по ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020 г., във връзка с изменените Насоки за кандидатстване по процедура „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“ и актуализираните приложения към тях в гр. София, с 123 участника;
- ✓ на 15.03.2018 г. - работна среща с представители на конкретни бенефициенти по ос 1, 2, 3, и 7, относно: Най-често допускани грешки при подготовка и подаване на искане за плащане; Верификация на разходите по искане за плащане в гр. София, с 174 участника;
- ✓ на 16.03.2018 г. - информационен ден по процедура за предоставяне на БФП BG16RFIO001-5.001 “Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ в гр. София, с 77 участника;

- ✓ на 24.04.2018 г. - Информационен ден по процедура за предоставяне на БФП BG16RFOP001-2.002 „Енергийна ефективност в периферните райони-2” в гр. София, с 64 участника;
- ✓ на 25.04.2018 г. - Информационен ден по процедура за предоставяне на БФП BG16RFOP001-5.002 „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания“ в гр. София, с 66 участника;
- ✓ на 01.10.2018 г. - работна среща с представители на конкретни бенефициенти по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ в гр. София, с 67 участника;
- ✓ на 02.10.2018 г. - работна среща с представители на междинните звена по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ в София с 64 участника;
- ✓ на 09.10.2018 г. - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020 в гр. Видин с 137 участници;
- ✓ на 11.10.2018 г. - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020 в гр. Казанлък с 109 участници;
- ✓ на 24.10.2018 г. - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020 в гр. Сливен с 78 участници;
- ✓ на 01.11.2018 г. - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020 в гр. Велики Преслав, с 68 участници;
- ✓ на 20.11.2018 г. - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020 в град Свищов с 80 участници;
- ✓ на 23.11.2018 - Информационен ден за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по ОПРР 2014-2020“ в град Кърджали с 50 участници;

14.3 Напредък в изпълнението на междурегионални и транснационални действия

Неприложимо.

14.4 По целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни

Като една от държавите участнички в Стратегията на ЕС за Дунавския регион България е ангажирана с подкрепата за изпълнението ѝ и, съответно, ОПРР е съобразена с този ангажимент още на етапа на програмиране. Интервенциите по ОПРР, свързани с енергийната ефективност, устойчивия градски транспорт, обновяването и възстановяването на градската среда, както и регионалната пътна инфраструктура имат

принос към приоритетните области по стълбовете за свързаност и околна среда. Инвестициите в туризъм пряко адресират приоритетна област „Насърчаване на дейностите в областта на културата и туризма“, а проектите за социална, здравна и образователна инфраструктура са в подкрепа на приоритетните области по стълба за благосъстояние („Развитие на хора и умения“ и „Развитие на общество на знанието“).

Тъй като приоритетите на оперативната програма са в съответствие с приоритетите на Дунавската стратегия, едно от задължителните изисквания към проектните предложения по ОПРР е обосновка на приноса към стратегията. Съгласно насоките за кандидатстване по всяка процедура за БФП на ОПРР в проектните си предложения кандидатите следва да опишат по какъв начин и към коя приоритетна област на Стратегията на ЕС за Дунавския регион ще има принос изпълнението на техния проект.

Стратегията е приложима на територията на цялата страна, но подкрепата за изпълнението ѝ е обвързано най-вече с районите и градовете по поречието на р. Дунав – Северозападен, Северен Централен и Североизточен район от ниво NUTS 2. В тази връзка от началото на програмния период 2014-2020 г. до 31.12.2018 г. в Северна България се изпълняват общо 63 проекта по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР, както и други 163 договора за предоставяне на БФП по останалите приоритетни оси на оперативната програма.

14.5 Напредък в изпълнението на действията в областта на социалните иновации, когато е целесъобразно

Неприложимо.

14.6 Напредък в изпълнението на мерките, насочени към специфичните нужди на най-силно засегнатите от бедност географски райони или на целевите групи, изложени на най-висок риск от бедност, дискриминация или социално изключване, като се обръща специално внимание на маргинализираните общности, хората с увреждания, дълготрайно безработните и младежите, които не участват в никаква форма на заетост, включително, ако е целесъобразно, използваните финансови ресурси

ОПРР 2014-2020 допринася за целенасоченото подпомагане на Северозападния район в България, като подкрепя 2 градски центъра от регионално значение от йерархично ниво 2 (Видин и Плевен) и 4 града от йерархично ниво 3 (Враца, Лом, Ловеч и Монтана) за интегрирано и устойчиво градско развитие по Приоритетна ос 1 с общ заделен бюджет в размер на 85 930 262 евро. В допълнение, съобразно приоритетите и допустимите дейности по програмата всяка от секторните приоритетни оси има принос към развитието на региона с инвестиции в пътна инфраструктура, туризъм, образователна, социална и здравна инфраструктура.

Към 31.12.2018 г. приключили или в процес на изпълнение са общо 108 проекта по ОПРР 2014-2020, изпълнявани в Северозападния район, с общ размер на БФП на стойност над 137 млн. евро: 20 проекта по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, 48 проекта по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийната ефективност в опорни центрове в периферните райони“, 8 проекта по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура, 14 проекта по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“, 5 проекта по Приоритетна ос 7 „Регионална

пътна инфраструктура“ с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“, както и 12 бюджетни линии по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“.

ОПРР 2014-2020 финансира и интервенции в подкрепа на целевите групи, изложени на най-висок риск от бедност, дискриминация или социално изключване чрез инвестициите в социална инфраструктура. В рамките на Приоритетна ос 1 към 31.12.2018 г. се изпълняват проекти за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението и други групи в неравностойно положение с обща стойност на БФП над 11 млн. евро, в рамките на които се очаква да бъдат изградени или рехабилитирани над 500 жилища. По същата приоритетна ос 6 града изпълняват проекти на стойност близо 4 млн. евро за изграждане на приюти, центрове за временно настаняване, кризисни центрове или центрове за работа с деца на улицата.

Същевременно мерките за деинституционализация по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ в изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ и на Националната стратегия за дългосрочна грижа са в подкрепа на най-нуждаещите се и уязвими групи от обществото – децата, лишени от родителска грижа, хора с увреждания и самотни възрастни хора. Към 31.12.2018 г. по двете процедури в рамките на приоритетната ос има един приключил и 78 проекта в процес на изпълнение с общ размер на отпуснатата БФП близо 42,6 млн. евро.

ЧАСТ В

16. ИНТЕЛИГЕНТЕН, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ (вариант с доклад за напредъка)

ОПРР 2014-2020 е разработена в съответствие със Стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ и в тази връзка всеки от приоритетите по програмата има пряк или индиректен принос към изпълнението на петте цели на стратегията.

Най-съществен е приносът на ОПРР по три от целите на Европа 2020, както следва:

- ✓ *„Намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 20 %, увеличаване на дела на възобновяемите енергии до 20% и повишаване на енергийната ефективност с 20%“* – към тази цел допринасят пряко проектите за енергийна ефективност на жилищни и административни сгради по приоритетни оси 1 и 2 и проектите за интегриран градски транспорт по Приоритетна ос 1. Следва да се отбележи, че задължително изискване към всички проекти по ОПРР, предвиждащи интервенции в сгради е изпълнението на мерки за енергийна ефективност, водещи най-малко до клас „С“ на енергопотребление. В този смисъл проектите за образователна, социална, здравна и културна инфраструктура също подпомагат изпълнението на целите, свързани с околната среда. Индиректен принос имат и инвестициите в регионална пътна инфраструктура – чрез подобряване на условията по пътищата и съответното намаляване на времето за придвижване се намаляват вредните емисии от превозните средства.

✓ *„Намаляване на дела на преждевременно напусналите училище до по-малко от 10% и повишаване на дела на завършилите висше образование до най-малко 40%“* – принос към тези цели се осигурява чрез инвестициите в образователна инфраструктура. В рамките на Приоритетна ос 1 на ОПРР се подпомага изграждането или обновяването на детски градини и училища с цел да се подпомогне реформата в образованието за преминаване към целодневен режим на обучение и да се създаде по-привлекателна образователна среда, която да привлича и задържа децата и младежите в училище. Към намаляване дела на преждевременно напусналите училище допринасят и инвестициите в професионални, спортни и културни училища по Приоритетна ос 3, които се финансират на територията на цялата страна съгласно приоритизиран списък, изготвен от Министерство на образованието и науката. На същия принцип в рамките на приоритетната ос се осигурява и финансирането за строително-ремонтни дейности и оборудване във висши учебни заведения в подкрепа на целта за увеличаване дела на завършилите висше образование. С потенциал за индиректен принос към целите за образование са и инвестициите за енергийна ефективност в обекти на образователната инфраструктура в периферните райони в рамките на Приоритетна ос 2 на ОПРР.

✓ *„Намаляване на броя на застрашените от бедност или социално изключване с 20 млн. души“* – в подкрепа на тази цел са разработени мерките по ОПРР за социална инфраструктура и за социални жилища в общините-бенефициенти на Приоритетна ос 1. В съответствие с националните приоритети с проекти за градско развитие се осигурява инфраструктура за осигуряване на четири вида социални услуги: приют, кризисен център, център за работа с деца на улицата и център за временно настаняване. Към най-застрашените от бедност и социално изключване са насочени и мерките за осигуряване на социални жилища за уязвими групи, също в рамките на Приоритетна ос 1. В изпълнение на тази цел са и мерките за деинституционализация на деца и на възрастни по Приоритетна ос 5 на ОПРР.

Тъй като към настоящия момент все още не е извършвана оценка на програмата, на този етап не е възможно този принос да се оцени конкретно. При предстоящата оценка на въздействието на ОПРР, която ще бъде осъществена през втората половина на програмния период и когато ще има приключили голям брой проекти по програмата, ще се оцени и приносът към Стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

17. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ — РАМКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

През 2018 г. беше извършван регулярен анализ и прогноза за постигане на етапните цели по индикаторите в рамката за изпълнение на ОПРР 2014-2020 към 31 март, 30 юни, 30 септември и 30 ноември 2018 г., като бяха формулирани съответни изводи и препоръки. Изготвеният анализ показва риск по отношение на постигането на някои от етапните цели. В отговор на идентифицирания риск, УО на ОПРР предприе следните своевременни мерки:

✓ уведомяване на бенефициентите за възможността за гъвкав подход, въведен от ЕК за отчитане на етапните цели и изискване от бенефициентите за своевременно

подаване на искания за междинно плащане при наличие на завършени обекти по проектите;

- ✓ идентифициране на рисковите проекти без верифицирани средства и подадени искания за междинни плащания и провеждане на срещи с бенефициентите с изискване за своевременно предприемане на адекватни действия и максимална мобилизация на екипите за изпълнение на проектите;
- ✓ съдействие на бенефициентите за своевременно въвеждане на обектите по проектите в експлоатация;
- ✓ редовен контакт с Министерство на здравеопазването и Фонд мениджъра на финансовите инструменти в България (ФМФИБ ЕАД) по отношение на преодоляване на установеното изоставане в подготовката на големия проект по Приоритетна ос 4 и в стартирането на Приоритетна ос 6;
- ✓ облекчаване на процеса на верификация на исканията за плащане чрез:
  - осъществяване от отдел „Мониторинг“ на второ ниво на контрол за основните дейности (строителство и доставка) и пълен контрол на всички дейности по всяко десето искане за междинно/окончателно плащане;
  - извършване на проверки на място на всяко десето искане за междинно плащане на стойност над 3 млн. лв.;
  - осигуряване на възможност за подаване на повече от един пакет отчетни документи по искане за плащане в ИСУН 2020;
  - осигуряване на възможност за сключване на анекс по ДБФП при подадено искане за плащане;
- ✓ въвеждане на приоритетно обработване на исканията за плащане с принос за постигане на етапните цели при спазване на изискванията и сроковете за обработка на всички искания за плащане по Закона за управление на средствата от ЕСИФ;
- ✓ изменение на оперативната програма, при което бяха намалени етапните цели по три индикатора по Приоритетна ос 1;

По отношение на възможността за забавя в изпълнението на индивидуалните проекти, поради късно обявяване на процедурите за избор на изпълнители, УО на ОПРР е въвел в административните договори за БФП изискване за обявяване на обществените поръчки от бенефициентите в 3-месечен срок от сключването на ДБФП, както и клаузи за сключване на договори с изпълнители в 12-месечен срок от стартирането на проектите, като по изпълнението на посочените изисквания се извършва текущ мониторинг.

Не са постигнати етапните цели на 3 индикатора от рамката за изпълнение: два по Приоритетна ос (ПО) 1 и един по ПО 5.

Непостигнатите етапни цели по ПО 1 са за индикаторите „Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони“ и „Население, ползващо подобрени социални услуги“.

Първият индикатор е относим към инвестициите в **културна и в спортна инфраструктура**, за които има задължително изискване за финансиране с комбинация на БФП и финансови инструменти (за културната) или само чрез финансови инструменти (за спортната инфраструктура). Въпреки че споразумението между УО на ОПРР и ФМФИБ ЕАД е сключено още през 2016 г., споразуменията на ФМФИБ ЕАД с

фондовете за градско развитие са подписани едва на 20.09.2018 г., което прави постигането на етапната цел на индикатора физически невъзможно. Причините за непостигането са извън възможностите за въздействие на УО на ОПРР, който е оказвал пълно съдействие на ФМФИБ ЕАД на всеки етап от подготовката и е предприел всички възможни мерки за осигуряване на навременното стартиране на изпълнението на мерките: Насоките за кандидатстване са публикувани още през 2015 г., а правилата за комбинирано финансиране – на 27.02.2017 г. В този смисъл, основна причина за забавянето при стартирането на инвестициите в спортна и културна инфраструктура е продължителния период на избор, както и структуриране на финансовите посредници, с оглед изпълнението на техните функции по одобрение и разпределение на ресурса от програмата. За целта те следва да изпълнят т. нар. „предварителни условия“ по Оперативните споразумения за предоставяне на първия транш от програмата за инвестиране в крайни получатели. Част от предварителните условия включват изготвяне и на вътрешните процедури и правила за работа на ФГР, с оглед обезпечаване на ефективен процес на одобрение, оценка и мониторинг на споразуменията за проектно финансиране с крайните получатели, както и за осигуряване на съответствие на инвестициите с приложимото национално и европейско законодателство.

На следващо място, инвестициите в културна инфраструктура, за чието изпълнение е предвидена комбинация от БФП и финансов инструмент, изискват значителен времеви и административен ресурс и от страна на крайните получатели, с оглед правилното и ефективно структуриране и последващо проследяване на изпълнението на дейностите и разходите по двете форми на финансиране. За целта УО на ОПРР и ФМФИБ актуализираха Детайлните правила за комбинирана подкрепа на ФИ с БФП с въвеждането на някои облекчения в полза на крайните получатели при оценката на проектите с комбинирано финансиране и разработиха процедура за мониторинг и верификация на проектите с комбинирано финансиране. Също така, отчитайки комплексния характер на подобен тип инвестиции, УО на ОПРР и Фонд мениджъра, чрез своите наблюдатели в Инвестиционните комитети, оказваха и понастоящем продължават да оказват насочена методическа подкрепа на ФГР за ускоряване на процеса по инвестиране на предоставения ресурс, с оглед компенсирание на генерираните забавяния. От своя страна финансовите посредници представиха подробни проектни портфолия с хоризонт до края на 2020 г., в които са налични проекти за инвестиции в спортна и културна инфраструктура и за които се очаква последващо разглеждане и одобрение.

По този начин стана възможно през първото тримесечие на 2019 г. и след изпълнение на предварителните условия по Оперативните споразумения финансовите посредници да стартират разглеждането и одобрението на първите инвестиции в културна и спортна инфраструктура, като очакването е по две от инвестициите в културна инфраструктура да бъдат подписани споразумения за проектно финансиране до края на месец май 2019 г. В тази връзка, въпреки че етапната цел по ПО1 от 4 060 кв. м за обществени или търговски сгради, построени или ремонтирани в градски райони за културна и спортна инфраструктура, не е постигната към края на 2018 г., съгласно получената от финансовите посредници информация, прогнозният принос на 5-те одобрени към 19 април 2019 г. проекта за спортна и културна инфраструктура към индикатора е 25 367 кв.м (или 6 пъти по-голям).

Същевременно, в съответствие с извършената промяна на Детайлните правила за комбинирана подкрепа, процедурите за последващ контрол и верификация на разходите по тези проекти са значително облекчени, като е гарантирана добрата

комуникация между УО, ФМФИБ и финансовите посредници в цялостния процес с оглед пълнота и своевременно извършване на необходимите проверки.

Посоченото дава увереност на УО на ОПРР, че въпреки възникналите трудности при структурирането на финансовите инструменти, което по обективни причини води до забава в постигането на етапните цели, предприетите от УО на ОПРР мерки, в рамките на своята компетентност са своевременни и адекватни, което ще доведе до постигане на крайната цел на индикатора за културна инфраструктура по ПО 1 към края на периода.

Непостигането на етапната цел на индикатора за социална инфраструктура по ПО 1 **„Население, ползващо подобрените социални услуги“** също се дължи на комплексни и обективни обстоятелства, сред които основното е разработването и одобрението на инвестиционните програми на общините след официалното одобрение на ОПРР, което доведе до забавяне в старта на изпълнението на същинските проекти. Сред другите причини са социално-икономическите промени и световната финансова и икономическа криза, промените в политическата среда в страната, късното издаване на Ръководството на ЕК за устойчивото градско развитие (чл. 7 от Регламента за ЕФРР), забава при процедурите за избор на изпълнители по реда на ЗОП, развитие на сектора на строителството, който след края на кризата води до скок в цените за строителство.

Важно е да се отбележи, че мерките за социална инфраструктура се координират с Министерството на труда и социалната политика (МТСП), което провежда секторната политика в областта на социалните услуги. На етапа на разработване на ОПРР, целевите стойности за индикатора са изчислявани при презумпцията и допускането, че допустими за финансиране са всички видове социални услуги в зависимост от местните нужди. Същевременно, след одобрението на програмата, по препоръка на МТСП допустимите услуги за подкрепа по ПО1 се ограничават само до 4 вида, чийто общ ефект е висок от гледна точка на социална значимост, но е ограничен от гледна точка на принос към индикатора за продукт, поради ограничения им капацитет. В резултат на това за голяма част от общините е невъзможно да предложат проекти за социална инфраструктура, тъй като препоръчаните от МТСП услуги не са предвидени в техните ИПГВР, което е задължително условие за допустимост на проектите по ОПРР. Следва да се има предвид също, че към момента на одобрение на инвестиционните програми (ИП) на общините УО на ОПРР не е разполагал с методология за изчисление и проследяване на индикатора и в тази връзка при определяне на етапните цели на индикаторите в инвестиционните си програми общините-бенефициенти също не са прилагали единен подход. Идентифицирайки проблема, УО на ОПРР е предприел съответни корективни действия: извършена е промяна в оперативната програма за намаляване на етапната цел на индикатора за продукт, изменена е Методологията за преразпределяне на ресурса, до който междинните звена могат да избират проекти, за да се допусне общините да използват летните месеци за изпълнение, изменени са Насоките за кандидатстване с цел да се допусне включването на нови проекти в ИП на общините, предприети са мерки за мобилизация на бенефициентите за изпълнение на проектите, оказвано е съдействие за приоритетно въвеждане в експлоатация на обектите за социална инфраструктура. След продължителен процес на координация и съгласуване с отговорните институции на национално и местно ниво са разработени Указания за планиране на индикатора, които са одобрени през м. април 2019 г. Предприетите мерки са оказали положителен ефект върху стойността на индикатора, независимо от закъснението, дължащо се на малкия брой сключени договори и необходимото време за подготовка и изпълнение на проектите.

Целевата стойност на индикатора по 6-те проекта в изпълнение е 6 320 лица, която представлява 229,6% от етапната цел. Съгласно инвестиционните програми на бенефициентите предстои сключване на 11 нови проекта за социални услуги по ПО 1, с което на база заложените целеви стойности по всички проекти ще бъде постигната крайната цел. Въпреки констатираната забава при отчитането на етапната цел по този индикатор, следва да се има предвид, че към момента е приключило изпълнението на 1 проект, като останалите 5 са в процес на изпълнение с очаквано приключване и отчитане на постигнатите индикатори до месец март 2021 г. Към момента не са установени трудности при тяхната реализация и се очаква същите да приключат в рамките на договорените срокове.

Във връзка с горепосоченото относно степента на постигане на индикаторите „Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони“ и „Население, ползващо подобрени социални услуги“ важно е да се посочи, че интегрираните инвестиции по ПО 1 следва да се разглеждат в комплексна цялост като общ ефект върху целевата територия. Ефектът от едновременното комбиниране на различни по тип инвестиции в определени градски зони е по-голям, отколкото ако съответните проекти се реализират поотделно. Тези синергии следва да бъдат взети предвид при отчитането на изпълнението на градските стратегии и на приоритетната ос като цяло. Затова при прегледа на изпълнението е необходимо да бъде допусната определена гъвкавост, тъй като целта на интегрирания приоритет е да бъдат подкрепени в максимална степен конкретните местни нужди на общините. В този смисъл, основната цел на приоритетната ос, насочена към подобряване на качеството на живот и растеж в средните и големите градове в България, не следва да бъде измествана от механичното търсене на постигане на етапни и крайни цели на секторните индикатори за продукт в рамката за изпълнение.

В допълнение, на фона на цялостния напредък в изпълнението на Приоритетна ос 1 и вземайки под внимание нейната обща цел за подобряване качеството на живот и насърчаване развитието на големите и средните градове в България, отчетеното неизпълнение на етапните цели на някои от индикаторите по приоритетната ос представлява минимално отклонение, което не застрашава изпълнението на нейните цели в дългосрочен план. Интегрираните инвестиции следва да се разглеждат в комплексна цялост като общ ефект върху целевата територия и непостигането на етапните цели само на два от общо седем индикатора за продукт не следва да бъде разглеждано като непостигане на общите цели на приоритета. Важно е да се отбележи, че в рамките на интегрирана приоритетна ос, чиито цели се отчитат с голям брой индикатори, непостигането на два от тях има много по-малка тежест в сравнение с цялото, отколкото би имало в случай на по-малко индикатори и не би следвало да се третира равнозначно.

Считаме, че при отчитането и оценката на изпълнението на Приоритетна ос 1 трябва да се вземе предвид интегрираният характер на инвестициите и синергичният ефект върху територията, която те имат. Ефектът от едновременното съчетаване на различни инвестиции и проекти по различни тематични цели и инвестиционни приоритети в някои градски райони е по-голям, отколкото ако съответните проекти се изпълняват индивидуално. Този синергичен ефект трябва да се вземе в предвид, когато се отчита изпълнението на градските стратегии и интегрираните приоритетни оси като цяло.

Неизпълнението на етапните цели по отношение на социалната и културната инфраструктура по Приоритетна ос 1 представлява по-скоро времеви проблем и се

дължи на промяната на националните приоритети по отношение на социалните услуги след одобрението на оперативната програма, по-дългото време, което е необходимо за подготовката и изпълнението на проектите и сравнително късното им стартиране. Причината за непостигането на целевите стойности не е в липсата на достатъчно добри проекти или в генерални проблеми, свързани с изпълнението, като изпълнението на заложените цели е само въпрос на време. На база на проектите в изпълнение към момента, както и на очакваните проекти според инвестиционните програми на общините, целевите стойности на двата проблемни индикатора към края на програмния период не са застрашени и ще бъдат постигнати при наличието на достатъчен ресурс. Същевременно отнемането на резерва по Приоритетна ос 1 ще застраши нейното цялостно изпълнение и ще попречи на постигането на целите не само на приоритетна ос 1, но и на оперативната програма като цяло.

По ПО 5 не е постигната етапната цел на **финансовия индикатор „Сертифицирани средства“**. Въпреки това има значителен напредък в постигнатата стойност по индикатора от 1,8% към 31.12.2018 г. до 24,6% към края на м. май 2019 г. Основната причина за непостигането отново е извън възможността за контрол на УО – изключително дългият период, който отнеха разработването и приемането на националните стратегически и планови документи, свързани с процеса на деинституционализация. Картите на услугите за деца са одобрени през м. декември 2016 г., а Националната стратегия за дългосрочна грижа е приета едва през м. януари 2018 г. Изпълнението на съответните процедури (за деца и за възрастни) можеше да започне само след официалното одобрение на цитираните документи, в резултат на което беше генерирано значително закъснение в договарянето и съответно в изпълнението на проектите.

В допълнение, поради спецификата на финансираните дейности, забавянето на сключване на договори за социална инфраструктура по ПО 5 се дължи и на необходимостта от извършване на предварително съгласуване на инвестиционните/технически и работни проекти с МТСП, вкл. и на техническата спецификация на предвиденото оборудване на проектите. Тази необходимост значително забавя от една страна бенефициентите при подготовка на документацията за кандидатстване, но и УО на ОПРР при оценка на проектните предложения. В допълнение, липсата на съгласуване на проекта от страна на МТСП поставя бенефициентите пред невъзможността за разписване на ясни и точни изисквания и параметри в документацията за обявяване на обществени поръчки за изпълнение на проектите. Всичко това води до забавяне в провеждането на процедурите по ЗОП и съответно реалното изпълнение на проектите по ПО 5.

Въпреки това към м. май 2019 г. в процес на изпълнение по ПО 5 са 78 проекта по 2 процедури – деинституционализация на грижите за деца и на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания, като съгласно заложените целеви стойности по индикаторите на проектите в изпълнение и предстоящите за сключване нови договори в резултат на недоговорирания към момента ресурс се прогнозира, че крайната цел по тази ос ще бъде изпълнена на 86%.

В тази връзка, с оглед ключовото значение за успешното провеждане на процеса по деинституционализация в България, УО обръща приоритетно внимание на изпълнението на проектите за социална инфраструктура. Извършва се стриктен контрол и засилена комуникация с бенефициентите на всички етапи в проектния цикъл – договаряне, реално изпълнение на договорите и отчитане на постигнатите резултати/индикатори.

Непостигането на целевата стойност на финансовия индикатор по Приоритетна ос 5 се дължи на обективни причини и няма да засегне крайния резултат от предвидените интервенции. Изпълнението на тази приоритетна ос е от ключово значение за успешното провеждане на процеса по деинституционализация в България. Този факт е подчертан и в Доклада на ЕК за България за 2019 г., който изрично препоръчва продължаване на подкрепата за деинституционализация на грижите за деца и за възрастни. В тази връзка допускането на известна гъвкавост при прегледа на изпълнението на приоритетна ос 5 е не само приемливо, но и крайно необходимо.

УО на ОПРР е направил всичко необходимо, за да осигури постигането на етапните цели на индикаторите и рисковете за голяма част от етапните цели са преодолени, а някои от целевите стойности в рамката за изпълнение дори са **превишени**. Последното се дължи на ускорените темпове на работа на УО на ОПРР с цел преодоляване на първоначалното закъснение в старта на оперативната програма, предприетите своевременни и адекватни мерки и мобилизацията на бенефициентите, като не се очаква свръхизпълнение на крайните цели към 2023 г.

Етапните цели за енергийна ефективност по ПО 2 са **преизпълнени** поради следните причини:

Конкретните бенефициенти по тази приоритетна ос са сравнително малки общини, чийто засилен интерес към мерките за енергийна ефективност, подкрепяни със средства по ЕСИФ, се дължи на невъзможността за осигуряване на свободен финансов ресурс за реализиране на такива мерки в тези общини. Осъществяването на мерки за енергийна ефективност в сградите на публичната общинска инфраструктура е с пряк ефект върху намаляване на разходите за експлоатация на тези сгради, което допълнително стимулира бенефициентите ефективно и навременно да изпълняват проектите по сключените по ОПРР договори.

По отношение на мерките за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради се наблюдава засилен интерес от гражданите и сдруженията на собствениците, които кандидатстват пред общините за финансиране по ОПРР поради ограничените възможности за финансиране на такива дейности със собствени средства или с друг публичен ресурс.

В съответствие с Насоките за кандидатстване, мерките за енергийна ефективност и проектните дейности са ясно разписани и конкретизирани, сравнително еднотипни по своя характер и поради това бенефициентите успяват своевременно да подготвят и подадат проектните си предложения. По същите причини УО на ОПРР извършва по-бързо тяхната оценка и сключва договори за предоставяне на БФП.

В тази връзка и в съответствие с клаузите на договорите за БФП, бенефициентите обявяват съответните обществени поръчки и сключват договори с изпълнители в относително кратки срокове. Обществените поръчки за избор на изпълнители са сравнително идентични и малки по обем, което минимизира риска от допускане на грешки и обжалвания по тези процедури и позволява по-бързо стартиране на реалното изпълнение.

Обемът на дейностите по този тип договори е сравнително малък – изпълняват се предимно мерки за енергийна ефективност, ясно разписани в Насоките за кандидатстване. Предвид унифицираните типове сгради – сгради на публичната инфраструктура и многофамилни жилищни сгради, изпълнението на проектните дейности се осъществява със сравнително бързи темпове. В същото време категорията на обектите позволява въвеждането им в експлоатация в по-кратки срокове. Това от

своя страна е предпоставка за своевременното отчитане на проектите от страна на бенефициентите и по-бързата обработка на исканията за плащания по тези проекти от страна на УО на ОПРР, тяхната верификация и последваща сертификация.

Всички изброени по-горе фактори са предпоставка за ранното сключване на договори за БФП и изпълнение на голям брой проекти по Приоритетна ос 2, което от своя страна води до отчитане на по-високи стойности на индикаторите за енергийна ефективност спрямо първоначално заложените етапни цели на етап одобрение на оперативната програма.

В резултат на предприетите от УО на ОПРР мерки, към момента оперативната програма се изпълнява с много добри темпове и се очаква изпълнение на заложените крайни цели. Налице е ускорен процес на реализация на проектите по програмата, като през 2019 г. значителен брой от тях ще бъдат приключени. УО полага целенасочени усилия с фокус върху подобряване на системите за управление с цел осигуряване на качествено изпълнение и постигане на желаните резултати.